Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 31 (5622).
6 ФЕВРАЛЬ 1985 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тонгги газеталарда

● Коммунистик қурилиш муваффақиятлари маданият, маорифни, халқнинг эстетик ва маънавий тарбиясини ривожлантириш билан чамбарчас боғланган. 5 февраль куни Ярославлда Киров сайлов округи сайловчиларининг шу округдан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри Пётр Нилович Демичев билан учрашувида ана шулар қайд этиб ўтилди.

● 5 февраль куни Ростов Донда Пролетар сайлов округи сайловчиларининг РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети секретари Константин Викторович Русаков билан учрашуви бўлди.

● Совет ҳукуматининг таклифига биноан Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Куба Республикаси ташқи ишлар министри И. Мальмиерка 4 февраль куни расмий дўстона визит билан Москвага келди.

24 февраль — Советларга сайловлар куни

ОММАВИЙ ИШЛАР МАРКАЗИ

Агрегат заводининг маданият саройи шу кунларда айниқса гавжум. Бу ерда 317-сайлов округининг агитпункти жойлашган бўлиб, сайловолди ишлари қизғин олиб борилляпти. Оммавий-сиёсий ишлар марказига айланган ушбу агитпунктда юрист бурчаги, ёш сайловчилар бурчаги ташкил этилган, сайловга бағишланган ранг-баранг адабиётлар қўйилган. «СССР Конституцияси — давлатимизнинг Асосий Қонуни», «Тошкент сайловдан-сайловгача» каби стендлар хонага файз киритган.

Агитпунктда 46 агитатор сайловчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишлар олиб боряпти. Улар шу кунгача КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XVII пленумлари материаллари асосида суҳбатлар ўтказишди. Завод радиожурнали орқали ҳам сайловларга бағишланган лекция ва суҳбатлар уюштириляпти.

Шуни ҳам айтиш керакки, ушбу агитпункт коллективи аввалги сайловда шаҳар агитпунктлари ўртасида ўтказилган кўрик-конкурсда учинчи ўринни эгаллаган эди. Бу йил ҳам сайловолди ишлари намунали олиб бориляпти. Агитаторлардан Н. Йўлдошева, А. Матниёзов, Ф. Ваҳобов, Р. Эрназаров, Ҳ. Қурбоновапарнинг ишлари, айниқса таҳсинга сазовор. Юрист Г. Беляев ўтказаётган суҳбатлар ҳам сайловчиларга манзур бўляпти.

САЙЛОВОЛДИ МЕҲНАТ ВАХТАСИ

● Илм-фан—ишлаб чиқаришга

ҚУРУВЧИЛАРГА МАҲСУЛОТЛАР

Тошкент политехника институтининг бир группа олимлари ишлаб чиққан полимер минерал қоришма ундан ясаладиган маҳсулотлар сифатини анча яхшилашга имкон беради— химиявий моддалар таъсир этганида пишиқлиги ва чидамлилигини юксалтиради.

Қоришма машина, механизм, қурилиш конструкциялари деталларини тайёрлаш учун яроқли янги синтетик материалдир. Уни ишлаб чиқаришда катализатор сифатида қўлланувчи махсус электролит металл арматурани коррозиядан сақлайди.

(ЎзТАГ).

● Истеъмол буюмларига—кенг йўл

БУЮМЛАР ХИЛИ КЎПАЯДИ

Тошкент упа-элик фабрикасида ҳар йили 34 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарилиб, бепоён мамлакатимизнинг турли томонларидаги юзлаб буюртмачиларга юборилляпти. Фабрикада Германия Федератив Республикасининг «Херленд» фирмасида тайёрланган янги линия ўрнатилганлиги ўтган йилдаги муҳим янгиликлардан бўлди. Бу кремлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш имконини берди.

Фабрикада эҳтиёж кам бўлган буюмларни ишлаб чиқаришдан олиб ташлаб, арзон ва харидоргир маҳсулотларни тайёрлашга эътибор кучайди. Жумладан, кейинги пайтда «Ноктёр», «Однажди», «Легенда» духилари открыткаларда ишлаб чиқарилаяпти. Улар арзон ва чиройли. Шу боисдан харидорлар томонидан суйиб харид қилинаяпти.

ПОЙТАХТ ҚУРИЛИШЛАРИДА

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

БУГУН

Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасига қарашли 1-уйсозлик комбинатининг 31-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган Тўхтамурод Назаров бошлиқ бригада Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига қадар ярим йиллик планни бажаришга аҳд қилди.

«Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига—40 зарбдор меҳнат ҳафтаси» шиори остида меҳнат қилаётган қурувчилар Ивановолик тўқимачилар массивида яна бир беш қаватли, 120 квартирали уйни бунёд этмоқдалар. Улар Н. Злобин методи асосида ишлаб, смена топшириқларини 20—25 процент ошириб адо этишмоқда. Янги уйнинг пойдевор конструкциялари жадал суръатда монтаж қилинмоқда.

ТЕЗ ВА СОЗ

БУГУН

«Таштрансспецстрой» трестига қарашли 71-қурилиш бошқармасининг Владимир Бачанцев бошлиқ комплекслашган бригадаси ўз меҳнат календарида шу йилнинг март ойи ҳисобини очди.

Вақтдан ўзиб ишлаётган илғор бригада Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб меҳнат армуғонлари билан қарши олишга бел боғлаган.

Улар бу кунгача ярим йиллик планни маромига етказадилар. Айни пайтда бригада Сергелидаги кенг блокли уйсозлик комбинатида цехлараро пўлат излар қурилишини тез ва соз бажармоқда. Кунлик топшириқ 25—30 процент ошириб адо этилмоқда.

ИТТИФОҚДА БИРИНЧИ МАРТА

Қорақалпоғистон АССР чўл районларида уч миллион гектар ташландиқ ер ўзлаштириш учун истиқболли деб топилди. Москвалик таниқли олим, профессор И. Н. Степанов раҳбарлигида бир группа олимлар тузган Ўзбекистоннинг ноёб картаси кўпгина массивларга хўжалик жиҳатидан қайта баҳо беришга имконият яратди.

— Картани тузишда Совет Иттифоқида илк бор ўзбекистонлик олимлар ишлаб чиққан турли регионларга комплекс баҳо бериш методи қўлланди,— дейди карта тузувчилардан бири, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг проректори профессор Ф. М. Раҳимбоев. — Ерларни ўзлаштириш имкониятига жойнинг рельефига, геологик тузилишига, тупроқ таркиби ва структураси, сизот сув юзасининг вужудга келиши, ёғин миқдори, ўсимлик, ҳайвонот дунёси каби барча омилларни бир-бирига боғлаб, уларга яхлит қаралади. Қадим замонлардан бери хўжалик фаолиятининг тарихи ҳам назарда тутилади. Узоқ муддатли мелиорация программаси, мамлакат озиқ-овқат фондини муқаррар кўпайтириб бориш мақсадида мелиорация қилинган ерлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш муносабати билан ҳозир карта алоҳида аҳамият касб этади.

Бу карта мелиорация ишларини қаерда, қандай қилиб амалга оширишни, турли эҳтиёжлар учун қанча сув кетишини аниқлашда, бирон экин учун қайси участкалар ярокли бўлишини аниқлашда мутахассисларга ёрдам беради. Карта иқтисодий самарадорликни назарда тутиб, массивларни энг мақбул ўзлаштириб бориш йўлларини ҳам кўрсатиб беради.

Комплекс картани тузиш ишлари 12 йилдан кўпроқ давом этди.

Фотоахборот

Яқинда шаҳримизнинг Куйбишев районидаги Муртазоев кўчасида яна бир 9 қаватли 126 квартирали уй фойдаланишга топширилди. Янги уй қулайликларидан ҳамшаҳарларимиз баҳраманд бўлишмоқда.

«Ташгипрогор» институти лойиҳаси асосида бунёд этилган бу уйни 2-уйсозлик комбинатининг 4-қурилиш бошқармаси ва 2-пардозлаш бошқармаси қурувчилари ҳамшаҳарларимизга туҳфа этдилар.

***

СУРАТДА: янги уй-жой биноси.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

● Санъат хабари

«БАҲОР» АНСАМБЛИ МИРЗАЧЎЛЛИКЛАР МЕҲМОНИ

М. Турғунбоева номидаги Ўзбекистон ССР «Баҳор» Давлат халқ рақс ансамблининг Мирзачўлдаги гастроллари тугади. Машҳур коллектив Ворошилов, Сирдарё, Боёвут районлари меҳнаткашлари ҳузурида концертлар қўйиб берди. Завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда ижодий учрашувлар бўлиб ўтди. Санъат усталари мирзачўлликларни янги асарлари билан таништирдилар, ижодий режалари тўғрисида сўзлаб бердилар.

(ЎзТАГ)

ОЛИМНИНГ ЮБИЛЕЙИ

Пойтахт илмий жамоатчилиги таниқли совет олими, Ҳамза номидаги санъатшунослик институти секторининг мудири Галина Анатольевна Пугаченкованинг етмиш йиллигини 5 февралда тантана билан нишонлади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, санъатшунослик доктори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, Ҳамза номидаги республика мукофотининг лауреати Г. А. Пугаченкова тадқиқотчилик фаолиятига кўп куч-ғайрат сарфлаётганлиги йиғилишда айтиб ўтилди. У Ўзбекистон, Қирғизистон, Туркманистон, Афғонистон бўйлаб ўтказилган турли экспедицияларда қатнашган. Олим Ўрта Осиёдаги антик давр, бошқа даврлар санъатини ўрганишга бағишланган асарлар ёзган, бу асарлар жаҳон халқларининг турли тилларига таржима қилинган. У Ўрта Осиё ва Ўрта Шарқ халқларининг моддий маданияти тарихига оид монументал асарлар яратди.

Сўзга чиққанлар Г. А. Пугаченкованинг шогирдлари орасида кўпгина фан кандидатлари ва докторлари борлигини таъкидладилар. У катта ижтимоий иш ҳам олиб бормоқда. Олимнинг кўп йиллик меҳнати юксак баҳо олди — у Меҳнат Қизил Байроқ орденига, ҳукуматнинг бошқа мукофотларига сазовор бўлди.

Тантанали мажлис қатнашчилари юбилярга сиҳат-саломатлик, янги ижодий муваффақиятлар тиладилар. Мамлакатнинг бошқа шаҳарларидан олим номига келган табрикномалар ўқиб эшиттирилди.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ

Ишончга сазовор

Республика пойтахтининг меҳнат коллективлари халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўзларининг энг яхши вакилларини номзод қилиб кўрсатмоқдалар.

Участка мастери Феруза Тўхтаева ўн йилдан бери «Матбуот» ишлаб чиқариш бирлашмаси офсет фабрикасининг муқовалаш цехида баракали меҳнат қилиб келмоқда. Ишлаб чиқариш кўникмалари, ҳар бир ишчининг нималарга қодир эканлигини яхши билиш унга мазкур коллективга муваффақиятли раҳбарлик қилиш имконини бермоқда. Бу эса ўз навбатида юқори унумли меҳнат қилиш, аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришнинг гаровидир. Ф. Тўхтаева ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг меҳнат ва ишчиларнинг турмуш шароитига боғлиқ эканлигини яхши тушунади. Шунинг учун ҳам мазкур масалаларга доимий эътибор бериб келади.

Бирлашма коллективи Ф. Тўхтаевани зарбдор меҳнати, жамоат ишларида фаол иштирок этаётганлиги учун район Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатди.

Т. КАРИМОВ.
Автор фотоси.

ИШЧАНЛИК ВАЗИЯТИДА

9-мактаб биносига жойлашган 11-сайлов участкасининг агитпунктига кирганимизда ишчанлик вазиятига дуч келдик. Тажрибали, бир неча сайловларда агитаторлик қилган коммунистлар Н. Изергил, Р. Орифжонов, Ш. Хўжаевалар ёш агитаторлар билан биргаликда КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари материаллари, «Ленинча тинч-тотув яшаш — бизнинг шиоримиз», «Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги» мавзуидаги суҳбатлар тематикасини ўрганиб чиқишаётган эди.

Агитпунктда агитаторлар ҳамда сайловчилар учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган. Бу ерга кирган киши маданий ҳордиқ чиқариши учун ҳам қулайликлар мавжуд.

Сайлов участкасини Тошкент тамаки фабрикаси коллективи ўз оталиғига олган бўлиб, керакли ёрдамни аямаяпти. 70 кишилик агитаторлардан 31 киши фабриканинг ишчи ва хизматчиларидан ташкил топган бўлиб, улар фаоллик кўрсатиб ишлашяпти. Агитаторлар тайёрлаган рўйхатга кўра, бу ерда 2850 дан ортиқ сайловчи халқ номзодлари учун овоз беришда қатнашади.

С. СУЛТОНОВ.

ҚИЗҒИН ТАРАДДУД

Ўзбекистон ССР Олий Совети ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказиладиган сайловларга жойларда қизғин тайёргарлик кўриляпти. Собир Раҳимов районидаги С. М. Будённий номли 111-мактабга жойлашган 42-сайлов участкаси агитпунктида ҳам сайловолди ишлари қизғин тус олди.

Чиройли жавонга дохиймиз В. И. Ленин асарлари дид билан териб қўйилган. Бу ердан сайловга оид адабиётлар, янги газета ва журналларни ҳам олиб ўқишингиз мумкин. Сизни бирорта савол қизиқтирса, юрист бурчагига ёки сайловчилар бурчагига мурожаат этишингиз мумкин.

Собир Раҳимов районининг сайловдан-сайловгача бўлган даврда эришган ютуқларини акс эттирувчи фотокўргазма, сайлов участкаси плани хонага файз киритган. Агитпункт мудири—мактаб директори Ҳ. Қурбонов, бош агитатор Р. Ҳошимова, ишчан агитаторлардан М. Мушеева, М. Райнберг, О. Абдиева, А. Пўлатова, М. Асатуллаева ва бошқалар сайлов участкаси территориясидаги «Шарқ ҳақиқати», «Янги турмуш», «Коминтерн», «Правда» маҳаллаларида сайловчилар ўртасида тушунтириш ишларини олиб боришяпти. Куни кеча улар сайловчиларни рўйхатга олиш ишларини тугаллашди.

АГИТПУНКТ ЧИРОҚЛАРИ

Чилонзор районидаги Глиэр номли маданият уйида жойлашган 36-сайлов участкасининг агитпункти оқшом чоғида айниқса гавжум бўлаяпти. Бу ерда советларга бўладиган сайловларга қизғин тайёргарлик кўриляпти.

Агитпунктга КПСС Марказий Комитетининг ер юзида олиб бораётган тинчликсевар сиёсати, мамлакатимиз тараққиёти ҳақида кўрсатаётган ғамхўрликларини акс эттирувчи адабиётлар қўйилган. Бундан ташқари ёш сайловчилар совет сайлов системаси ҳақида ҳикоя қилувчи адабиётлар билан қизиқиб танишмоқдалар.

Агитпунктда ёш сайловчилар учун турли қизиқарли тадбирлар ташкил этиляпти. Улар билан «Бизнинг адресимиз Совет Иттифоқи», «СССР гражданларининг жипслиги, ҳуқуқи, эркинлиги ва бурчи» деган мавзуларда суҳбатлар ўтказиляпти. Ёш сайловчилар кечасида чет тиллар педагогика институти доценти, тарих фанлари кандидати И. Қодиров ўтказган суҳбат ҳаммага манзур бўлди.

Сайлов участкасида 2297 сайловчининг рўйхати осиб қўйилган. Сайловчилар ўртасида кенг тушунтириш ишларини олиб боришда 56-ўрта мактабнинг ўқитувчи-агитаторлари С. Мусаев, А. Архипов, О. Тожибоева ва бошқалар актив ҳаракат қилмоқдалар. Ҳаммаси бўлиб 20 агитатор сайлов участкасига қарашли маҳаллаларда, «Рассом» комбинатида ва қурилиш трестларида қизғин иш олиб боришяпти.

М. ҚОДИРОВА.

ТАЙЁРГАРЛИК АВЖИДА

Ўрта Осиё медицина педиатрия институти биносида жойлашган 55-сайлов участкаси қошида ташкил этилган агитпунктда сайловолди тайёргарлик ишлари қизғин бормоқда.

У. И. Исломов мудирлик қилаётган агитпункт агитаторлари сайловчилар хонасини мазмунли жиҳозлашди. Ўзбекистон ССР Олий Советига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов ўтказиш тартиби баён этилган турли брошюралар ва адабиётлар кўзга кўринарли жойларга қўйилган. Агитпункт ҳар куни газеталар, журналларнинг янги сонлари ва китоблар билан бойиб бормоқда. Сайловчилар учун юрист консультация ўтказмоқда. Кун бўйи агитаторлар навбатчилик қилиб, сайловчиларни қизиқтирган саволларга жавоб бермоқдалар.

Агитаторлардан И. Собитова, Ш. Раҳимова, Э. Жапарова, Л. Пушчина, Т. Кравченко, Н. Пучинян, А. Саяковалар сайловчилар билан намунали иш олиб бормоқдалар.

Куни кеча сайловда овоз берувчиларнинг тўлиқ рўйхати тузилиб, дастлабки маълумотлар сайлов округига юборилди. 24 февраль куни бу сайлов участкасидан 811 сайловчи Ватанимизнинг муносиб фарзандлари номзоди учун овоз беради.

Д. СУЛТОНОВА.

● Шахмат бўйича мамлакат 52-чемпионати

ЯРИМ ЙЎЛ ОРТДА ҚОЛДИ

Рига шаҳрида ўтаётган шахмат бўйича мамлакат, 52-биринчилигининг тўққизинчи тур ўйинларидан кейин қатнашчилар марранинг ярмини ўтиб бўлишди. Тўққиз имкониятдан 6 очко тўплаган одессалик халқаро мастер Валерий Эйнгорн якка пешқадамликни қўлга олди. Тошкентлик халқаро гроссмейстер Георгий Аъзамов кейинги уч партияни кечиктирган эди. Партиялар давом эттирилганда у харьковлик халқаро гроссмейстер Александр Чернин билан дуранга рози бўлди. Мамлакат чемпиони москвалик Андрей Соколовдан енгилди. Адриан Михальчишин билан партия яна кечиктирилди.

БУГУН

Георгий Аъзамов челябинсклик халқаро гроссмейстер Евгений Свешниковга қарши дона суради. Маълумки, яқинда Тошкентда ўтказилган мамлакат биринчи лига чемпионатида бу шахматчилар ўртасидаги учрашувда Г. Аъзамов ғолиб чиққан эди.

Шуни ҳам айтиш керакки, тошкентлик гроссмейстер барча турнирларнинг иккинчи бўлимида яхши қатнашиш тажрибасига эга. Бу сафар ҳам шундай бўлса ажаб эмас. Тошкентлик шахмат мухлисларининг умиди шундай.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

«Узбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида бир неча хил янги маҳсулотларни ўзлаштириш бошланди. Корхона пахта бунтлари ичидаги ҳавони сўриб оладиган мосламадан 20 дона, пахтани қайта ишлаш жараёнида поток линиядаги ортиқча чиқиндиларни тозалайдиган ускуна, уруғлик чигитни тозалаш учун янги хил машиналар тайёрлаб беради.

●

«Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасида «Юбилейний» деб номланган ётоқ мебеллари термасини тайёрлашга киришилди. Бу мебеллар ташқи кўринишининг чиройлилиги, бежиримлилиги, такомиллашганлиги билан ажралиб туради. Йил охиригача бундай янги маҳсулотдан 1500 донаси тайёрланади.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 та Тошкентда 11 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 7—9, эртага кундузи 3—5 даража иссиқ бўлади.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ХАНОЙ. Бу ерда Вьетнам Коммунистик партияси ташкил этилганлигининг 55 йиллиги муносабати билан таъсис этилган партия ветеранларининг дастлабки фахрий нишонларини тантанали вазиятда топшириш маросими бўлди. 40 ва 50 йиллик партия стажига эга бўлган ҳамда революцион ҳаракатга, Вьетнам халқининг ватан озодлиги, мустақиллиги ва бирлиги учун олиб борган курашига, социалистик бунёдкорлик ишига салмоқли ҳисса қўшган коммунистлар ана шу фахрий нишонлар билан тақдирландилар.

◆ ВАШИНГТОН. Янги Зеландия бош министри Дэвид Лонги ядро қуроли таший оладиган Америка кемасининг Янги Зеландия портига киришига рухсат бериш тўғрисида Вашингтоннинг иккинчи расмий сўровини рад этди. Ассошиэйтед Пресс агентлигининг хабар беришича, Лонги Веллингтонда бўлиб ўтган матбуот конференциясида гапириб, Янги Зеландия ҳукумати бундан буён ҳам атом двигателли ёки ичида ядро қуроли бўлган кемаларни Янги Зеландия портларига киритмаслик сиёсатига амал қилиш ниятидадир, деди.

Агентликнинг маълум қилишича, Янги Зеландиянинг бундай позицияси АҚШ маъмуриятининг ғоят жиғига тегмоқда. Вашингтон Веллингтонни ўз сиёсатини ўзгартиришга мажбур этиш мақсадида унга нисбатан қўпол тазйиқ ўтказишга уринмоқда.

◆ МАНИЛА. Филиппин президенти Ф. Маркос мамлакат пойтахти япон босқинчиларидан озод этилганлигининг 40 йиллиги муносабати билан миллатга қилган мурожаатида ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ҳозирги замоннинг бош вазифасидир, деди.

Манилани озод қилиш учун ҳалок бўлган жангчилар ёдгорлиги тантанали вазиятда очилди. Обидага: «Ҳалок бўлган қуролдош ўртоқларимизга», — деган сўзлар ёзиб қўйилган. Филиппин Миллий ассамблеясининг спикери Н. Юникес йиғилиш аҳли ҳузурида сўзга чиқиб, япон босқинчиларига қарши жанг қилган Филиппин жангчиларининг қаҳрамонлиги ва мардлигини қайд этиб ўтди.

◆ АДДИС-АБЕБА. Эфиопия меҳнаткашлари Совет Иттифоқининг ер юзида тинчлик ва хавфсизликни сақлаб қолишга қаратилган тинчлик ташаббусларини тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқдалар. Эфиопия ишчи партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Умумэфиопия касаба союзларининг раиси Тадессе Тамрат бу ерда Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Эркин немис касаба союзлари бирлашмаси Марказий правлениесининг раиси Гарри Тишни қабул қилиб, ана шундай деди. Эфиопия халқи, деб уқтирди Тадессе Тамрат, космик ва ядровий қуроллар масалалари юзасидан Совет-Америка музокаралари муваффақиятли тугашига умид қилади. Халқимиз Вашингтон маъмуриятининг Ғарбий Европада янги ядро ракеталарини жойлаштириш йўлидаги уринишларини қатъиян қоралайди. Чунки бундай ракеталар ялпи тинчликка реал хавф туғдиради.

(ТАСС).

Сиёсий докладчиларга ёрдам

СОВЕТ ДЕМОКРАТИЯСИ ТАНТАНАСИ

Ҳар бир кун бизни мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги муҳим воқеа — иттифоқдош ва автоном республикалар Олий Советларига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловларга яқинлаштирмоқда. Бу социалистик демократияни янада ривожлантиришда катта аҳамиятга эга.

Сайлов кампанияси таркиб топган анъанага биноан —Совет ҳокимиятининг кишилар олдидаги ҳисоботидир. Бу омманинг давлат ишларини амалга ошириш учун ўзлари ваколат берган кишилар фаолиятини назорат этишининг муҳим формаси ҳисобланади. Сайловларга тайёргарлик даврида меҳнаткашлар Советлар ишига, улар орқали— уларга ҳисоб берувчи давлат органларининг бутун системаси ишига талабчанлик билан баҳо берадилар.

Партия Советлар ўз ваколатларидан тўла фойдаланиши, ташаббускорлик, яхши омилкор хўжалик юритувчи сифатида фаолият юритиши ҳақида муттасил ғамхўрлик кўрсатяпти.

Ҳозирги пайтда барча босқичдаги Советлар иши юксалишида. КПСС Марказий Комитетининг апрель (1984 йил) Пленуми қарорлари унга қудратли куч бахш этди. Пленум материалларида, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг нутқида халқ ҳокимияти органлари ишини такомиллаштиришнинг кенг программаси олдинга қўйилди ва асослаб берилди. Белгиланган ишларнинг амалга оширилиши жараёнида Советларнинг давлат планларини бажаришдаги, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишдаги роли муттасил ўсиб боради. Уларнинг меҳнаткашлар эҳтиёжларини тўлароқ қондиришдаги масъулияти кучаяди.

Кишиларнинг Ленин партияси атрофида жипслашганлиги бутун халқнинг партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини қўллаб-қувватлашида алоҳида куч билан намоён бўлди. Ленинча бош йўл — яратувчанлик ва тинчлик йўлининг барқарорлиги намойиш этилди.

Ўтган йилларда анчагина ишлар қилинишига эришилди. Ижтимоий ишлаб чиқариш ўсиш суръатлари кўпайди. Унинг иқтисодий самарадорлиги юксаляпти, меҳнат унумдорлиги ўсяпти. Халқ истеъмол моллари кўпроқ ишлаб чиқариладиган бўлди. Ҳозир шаҳардаги 177 та корхона шундай буюмлар тайёрлаш билан машғул. Озиқ-овқат программаси изчиллик билан амалга ошириляпти. Аҳолининг реал даромадлари ўсяпти.

Ҳозир тошкентликлар бир суткада ўртача 353 тонна гўшт маҳсулотлари, 1403 тонна сут маҳсулотлари, 31 тонна макарон, 76 тонна кондитерлик маҳсулотлари, 108 тонна турли крупалар, 562 тонна ун, 46 тонна ўсимлик мойи ва бошқа маҳсулотларни истеъмол қилишяпти.

Биз ўз ютуқларимизни ҳамма нарсада —минглаб уй тўйларида ҳам, шахснинг маънавий ўсишида ҳам, фан ва маданиятнинг ривожланишида ҳам ҳис этяпмиз.

Тошкент меҳнаткашлари ўтган йили шаҳарни иқтисодий ва социал ривожлантиришда, республика пойтахтини коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантиришда анчагина ютуқларга эришдилар.

1984 йилда саноат маҳсулотини реализация қилиш плани 101,4 процент бажарилди. Меҳнат унумдорлиги бўйича план 1,7 процентга ошириб бажарилди, унинг ҳисобига 56,4 миллион сўмлик қўшимча товар маҳсулоти олинди. Меҳнат унумдорлигининг ўсиши ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажмининг юксалиши 87,3 процентни ташкил этди. Тошкент саноати пландан ташқари 51 миллион сўмликдан зиёд маҳсулотни реализация қилди.

Капитал қурилишнинг кенг программаси амалга оширилганлиги иқтисодий потенциал ўсишига, унинг иш сифати оширилишига имкон берди. Ўтган тўрт йил ичида Тошкентда 90 та ишлаб чиқариш объекти ишга туширилди. Кўплаб уй-жой, мактаблар, касалхоналар, мактабгача болалар муассасалари, бошқа социал-маданий объектлар қурилди.

Константин Устинович Черненконинг «Коммунист» журналида эълон қилинган асаридаги чинакам новаторлик, чуқур ижодий хулосалари ва йўл-йўриқлари катта сафарбарлик аҳамиятига эга. Бу йўл-йўриқлар меҳнаткашларнинг меҳнат ва ижтимоий-сиёсий активлигини янада оширишнинг, уларнинг ғайрати, ташаббускорлиги, ижодий изланишини, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини, КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди, совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги Ғалабасининг 40 йиллиги ва стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажаришга сафарбар этишнинг қудратли омили бўлди.

Шаҳар меҳнаткашлари 1985 йилнинг дастлабки кунлариданоқ куч-ғайратни иқтисодий ўсишнинг ҳозирги эришилган суръатини, ижобий тенденцияларни, амалий ишга бўлган умумий кайфиятни мустаҳкамлаш ва кўпайтиришга сафарбар этмоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI Пленуми республика ҳаётида ғоят муҳим воқеа бўлди. У экономика ва ижтимоий соҳадаги ишларининг аҳволини объектив ва танқидий анализ қилди, социалистик жамият табиатига ёт бўлган жиддий нуқсонлар ва салбий ҳодисаларни очиб ташлади. Бу ерда шуни эсда тутиш муҳимки, салбий ҳолатларга қарши курашда дастлабки қадамларгина қўйилганлигини биз равшан англашимиз лозим. Бизда ҳали қийинчиликлар ва камчиликлар оз эмас. Республика коммунистлари, меҳнаткашлари ана шу қийинчилик ва камчиликларни батамом бартараф этиш устида ишламоқдалар.

Бугунги кунда ҳамма жойда интизом ва тартибни бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, кадрлар масъулиятини ошириш, топширилган иш учун, КПСС Устави ва совет қонунларига оғишмай риоя қилиниши учун, шахсий маънавий поклик учун уларга нисбатан талабчанликни кучайтириш тадбирлари кўрилмоқда.

Партия совет жамияти системасини изчиллик билан такомиллаштиришга, унинг социал-синфий структураси бирлигини мустаҳкамлашга, социалистик демократияни ҳар томонлама ривожлантиришга қаратилган йўлни муттасил ўтказиб келмоқда. Жамият ва давлат ишларини бошқаришга, иқтисодий ва социал сиёсатга оид ғоят муҳим масалалар юзасидан қарорлар ишлаб чиқишга, халқ контролини кучайтиришга, касаба союзлари, комсомолнинг ва бошқа оммавий ташкилотларнинг активлигини оширишга, кенг меҳнаткашлар оммасини жалб этишга алоҳида эътибор берилмоқда. Меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонун барча ишлаб чиқариш ва жамоат ишларида совет кишиларининг ташаббускорлигини намоён этиш учун янги имконият яратади.

Шу жиҳатдан чинакам халқ ҳокимияти органлари — халқ депутатлари Советлари алоҳида роль ўйнайди. Улар ўз фаолияти билан сиёсий, хўжалик ва маданий ҳаётнинг турли томонларини қамраб олиб, давлат ва жамоат ишларини қўшиб олиб бормоқдалар, барча социал-иқтисодий жараёнларга раҳбарлик соҳасидаги ишларини активлаштирмоқдалар.

Шаҳар меҳнаткашлари сайловларга тайёргарлик ишида фаол қатнашмоқдалар. Ҳозир 547 та сайлов участкаси ташкил этилган. Сайлов комиссиялари составига салкам 10 минг киши кўрсатилган. Улардан 60 проценти —ишчилар, 50 проценти —хотин-қизлар, 40 проценти —КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, 30 проценти —30 ёшгача бўлган ёшлардир.

Ўзбекистон пойтахти меҳнатчилари КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга тайёрланар эканлар, аввалги тажрибадан барча ижобийларини олмоқдалар, йўл қўйилган камчиликларни хушёрлик билан таҳлил қилмоқдалар. Тошкентдаги анчагина корхоналар иқтисодий экспериментда қатнашяпти, уларнинг дастлабки одимлари кўрсатадики, саноатда, қурилишда — халқ хўжалигининг барча тармоқларида ҳали улкан имкониятлар, бой резервлар яшириниб ётибди. Ҳозир улардан самарали фойдаланилиши ғоят муҳим.

Меҳнаткашлар депутатликка номзодлар билан учрашувларда ишни янада яхшилашга қаратилган таклифлар киритишяпти, танқидий мулоҳазалар билдиришяпти.

Кўпгина корхоналарнинг меҳнатчилари партиямиз Марказий Комитетининг қарорларига, ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатмаларига амалий иш билан жавоб беришга интилиб Сайловлар куни — 24 февралгача икки ойлик планлари бажарилгани ҳақида рапорт беришга аҳд қилдилар.

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

Тошкентдаги «Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи беш йилликнинг якунловчи йилида фидокорона меҳнат қилишмоқда. Корхонада ташкил этилган социалистик мусобақада ёш ишчи Феруза Ҳолиқова байроқдорлик қилмоқда. У айни кунларда смена нормаларини мунтазам 130— 140 процент бажарилишига эришаяпти.

СУРАТДА: коммунист Феруза Ҳолиқова.

М. Нуриддинов фотоси.

Меҳнатинг—зийнатинг

МИНГЛАРНИНГ БИРИ

Муҳаммаджон ҳар тонг завод дарвозасидан кираётиб, шу гигант корхонада ишлашидан, шу катта коллективнинг аъзоси эканлигидан фахрланиб қўяди. Ўзбекистон далалари. Пахтазорни бошига кўтариб ишлаётган минглаб тракторлар, ниҳоят, республикамиз довруғини довон оширган улкан пахта хирмонлари. Бу хирмонларда унинг ҳам ҳиссаси бор. Ана шу далаларни тўлдириб, чаноқларни кулдириб турган сон-саноқсиз механизмларнинг қайсидир кичик бир қисми унинг ана шу серқадоқ, ишчи қўлларида сайқал топган.

Мана чорак асрдирки, у «СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» бирлашмасида: тақдир ўзини шу катта даргоҳга боғлаганидан, ишчи ҳазрати олийлари сафида ўрни, эътибори борлигидан мамнун. Заводдаги минглаб ишчилар сингари у ҳам шу ерда ўзини, ўзлигини танийди, бахтини топди.

Ҳозирги ёшлар мактабни битирибоқ бўлса-бўлмаса олий ўқув юртига ошиқади. Муҳаммаджонда бундай хаёл бўлмаган. Уруш асорати, онасининг кўз ёшлари уни, у тенгиларни эртароқ улғайтириб қўйганди чоғи. У тезроқ катта бўлиб, тезроқ онаси қатига киришни, унга қанот бўлишни, қўл учида тирикчилик ўтказаётган онасига бирон наф келтиришни ўйларди.

Ўрта мактабни битирган куни Муҳаммаджонга бахтнинг ўзи кулиб боқди. Қўлида етуклик аттестати билан ҳовлиққанча онаси ҳузурига ошиқаркан, йўлда қўшнилари, ана шу «ТТЗ»да ишлайдиган Нуриддин Хўжаевни учратиб қолди.

— Оҳо, зўр-ку, табриклаймиз! — деди Нуриддин ака, кейин йигитча қўлидаги аттестатни олиб кўздан кечирди.

— Баҳоларинг чакки эмас, — деб қўйди у ва кутилмаганда сўраб қолди, — Хўш, энди нима қилмоқчисан!

Муҳаммаджон «ишламоқчиман», демоқчи бўлди-ю қаерга боришни билмагани учун индамай тураверди.

— Сен ука, яхшиси бизнинг заводга кел, — деди шунда Нуриддин ака, — бу ерда сенга ўхшаш ёшлар кўп. Ҳунар ўрганасан. Хўш, нима дейсан, келасанми!

— Онам билан маслаҳатлашайчи!...

Ҳадича опа ўғли қўлидаги етуклик гувоҳномасини кўриб ўзида йўқ қувонди, кўзларига ёш олди. Муҳаммаджон заводга кирмоқчи бўлганини айтганда:

— Йигит бўлиб элга қўшилганинг рост бўлсин, тупроқ олсанг олтин бўлсин! — дея олқади.

1959 йилнинг 16 сентябри. Муҳаммаджон шу куни илк бора заводга қадам қўйди.

У ҳар гал бу ҳақда ўйлаганида кўз олдига қўлларидан маҳкам тутиб, ҳаётнинг жўшқин жабҳаларига, бунёдкор кишилар сафига олиб кирган, отадек меҳрибон, айни пайтда қаттиққўл ва талабчан устозлари Тўлқин Исмоилов билан Анатолий Малозёмовлар келади.

Токарлик станоги унинг учун бир мўъжиза эди. Хиёл чўчиб, иккиланиб ишларди. Шунинг учун бўлса керак, дастлабки, мустақил ишларнинг кўпи бракка чиқарди. Нима қилиш керак!

— Ҳушёрлик, аниқлик, масъулият. Ҳар бир токарда ана шу уч фазилат бўлиши жуда-жуда зарур, — деб уқтирди ана шунда Анатолий Малозёмов.

Муҳаммаджон ҳар доим, ҳар нафас устозларининг иссиқ меҳрини ҳис этиб турарди. Ҳар бир деталини тайёрлаш унинг учун бир имтиҳондек эди. Аста-секин ишлари юришиб кетди.

Корхонада ажойиб анъана бор. Ҳар бир тажрибали ишчига иккитадан ишчи бириктиб қўйилади. Мураббийлар ёшларнинг иш натижаларидан тортиб, уларнинг кўпчилик орасида ўзини тутиши, юриш-туриши, муомаласигача кузатиб кўз-қулоқ бўлиб борадилар.

Муҳаммаджон ҳам ўйлаб қараса анча-мунча шогирд тайёрлаб қўйибди. Улар энди ўзи билан ёнма-ён, ҳамкор, ҳамнафас бўлиб меҳнат қилишяпти. Йўқ, меҳнат қилишяпти, дейиш бироз жўн. Улар энди ижодкор ёшлар, янгиликка интилувчи, яратувчи ёшлар.

Бундан икки йил муқаддам у икки ишчини оталиққа олди. Улардан Михаил Порошин анчайин тиришқоқ, меҳнатсевар йигит эди. Шундай бўлса ҳам унинг касб маҳоратини, корхонага меҳру муҳаббатини ошириш учун анча-мунча шуғулланишга тўғри келди. У эндиликда 4-цехнинг пешқадам ишчиларидан. Коммунистик меҳнат зарбдори.

Леонид Алексеев эса дастлабки кунданоқ ичкиликка ружу қўйди. Зиммасидаги масъулиятни ҳис қилмади. Айтилган гапларни, панд-насиҳатларини қулоғига олмади. Охири уни мураббийлар кенгашининг қарори билан ишдан бўшатишга тўғри келди.

У кўпинча сменадан кейин завод ҳовлисини сайр қилиб юришни ёқтирарди. Ёнига шогирдларини ҳам олволади. Улар жуда қизиқувчан. Муҳаммаджон уларга корхона ўтмишини бажонидил ҳикоя қилиб беради.

Урушдан аввалги йилда Тошкент чеккасида тўқимачилик трикотаж фабрикаси қурилаётган эди. Лекин даҳшатли уруш ишнинг белига тепди. Тўқув станоклари ўрнига токарлик ва фрезерлик станокларини қўйишга тўғри келди. Шундан сўнг бу ерда «катюшалар» учун снарядлар, портловчи авиабомбалар тайёрлаш ўзлаштирилди.

Заводнинг таржимаи ҳоли ана шундай бошланган эди. Лекин кейинчалик ҳам унинг тарихига анча-мунча шонли саҳифалар битилди.

Пахта етиштиришни кўпайтириш учун республикага тракторлар керак эди. «Ташавтомаш» зиммасига трактор ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш вазифаси топширилди. Қисқа муддат ичида мураккаб машинанинг кўпгина узелларини ишлаб чиқаришга киришиш лозим эди. Ана шунда дўстлик деган қудратли куч иш берди. Минск, Харьков, Владимир, Кишинёв, Олтой трактор заводларидан ўнлаб ишчилар ва инженерлар ёрдамга отландилар.

... 1970 йилнинг 2 апрели унинг ёдидан чиқмайди. Шу куни байрам бўлиб кетганди. Синовчи тракторчи Илфат Ашмов йиғув цехидан биринчи Т28х4 тракторини ҳайдаб чиққанди. Орадан беш йил ўтгач, трактор заводининг конвейеридан 100.000 номер қўйилган машина тушди.

— Ҳа, йиллар ўтаверакан, — дейди шогирдларига мамнун кўз ташлаб Муҳаммаджон, —ана шу йиллардан, ҳар бири олтинга тенг, тутқич бермас фурсатлардан мангуликка дахлдор бўлиб, бизнинг энг яхши ишларимизгина қоларкан. Биз бирон йил, бирон ой ҳам ўсишдан тўхтаганимиз йўқ.

Истиқбол эшикларини очмоқда. Эндиликда, Муҳаммаджон ва унинг ҳамкасблари тракторлар сонини кўпайтирибгина қолмай, унинг қувватини оширишни ўйлашмоқда. Пахта далаларига аталган 100 от кучли трактор синовдан яхши ўтди. Бу машинанинг кабиналари замонавий, ёруғ ва қулай.

Бирлашманинг 12 минг кишилик коллективи устоз ва шогирдлик, тинмай олға интилиш анъаналарини авайлаб сақлаб, бу анъаналарни муносиб ишлари, ютуқлари, ажойиб ташаббуслари билан тўлдириб, бойитиб бормоқдалар.

Жонажон Ўзбекистонимиз 60 ёшга тўлди. Бугун Муҳаммаджон ана шу олтмиш йиллик довондан туриб республикамизнинг бепоён сарҳадларига кўз ташлайди. Бу сарҳадларда гуллаб-яшнаган шаҳар ва қишлоқларни, юзлаб завод ва фабрикаларни, эртанинг ташвишида тиниб-тинчимаётган ажойиб, бунёдкор замондошларини кўради.

Ҳа, ўтган йиллар мобайнида Ўзбекистоннинг қудратли индустрияси барпо бўлди, меҳнат аҳлининг энг илғор отряди ишчилар синфи вужудга келди, минглаб йигит ва қизлар корхоналарга кириб камолга етдилар, бахтларини топдилар. СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмасининг созловчиси, Ленин, Меҳнат Қизил Байроқ, III даражали Меҳнат Шуҳрати орденларининг кавалери, коммунист Муҳаммаджон Тешабоев ҳам минглардан бири. Унинг тақдири корхона тақдирига, корхона тақдири эса республикамизнинг олис ва ойдин йўлига туташиб кетган!

О. НОМОЗОВ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

МОНГОЛ ҚУРУВЧИЛАРИ РАПОРТ БЕРМОҚДАЛАР

УЛАН-БАТОР. МХР қурувчилари ўтган йили катта муваффақиятларга эришдилар. Улар ўнлаб саноат ва социал-маиший объектлар қуриб, фойдаланишга топширдилар. Шу объектлар орасида йилига икки миллион тонна кўмир бериш қувватига эга бўлган Багануур кўмир разрезининг биринчи навбати, Хутул цемент —оҳак комбинатининг оҳак ишлаб чиқариш корхонаси, Эрдэнэт шаҳридаги озиқ-овқат комбинати ва гилам тўқиш фабрикасининг иккинчи навбатлари, Улан-Батордаги кондитер комбинати ва пионерлар саройи, ҳунар-техника билим юртларининг янги ўқув корпуслари бор.

Умумий майдони 190 минг квадрат метр бўлган янги квартиралар республика турар жой фондига қўшилди. Бу— минглаб монгол оилаларига турар жой шароитларини яхшилаш имконини берди.

Тармоқ ишчилари ўз ютуқларини кўп жиҳатдан қардош социалистик мамлакатлар, биринчи навбатда СССРнинг ёрдами билан боғламоқдалар. Совет қурувчилари «Найрамдал —дўстлик» интернационал бригадалар составида муҳим саноат объектлари бунёд этишда бевосита иштирок этмоқдалар, ўз тажрибасини монгол касбдошларига ўргатмоқдалар, юқори малакали қурувчи — ишчи кадрларни тайёрламоқдалар.

Мустаҳкам дўстлик алоқалари

ЛУАНДА. Бу ерда тугаган совет ва ангол ёшлари дўстлиги кунлари СССР билан Ангола халқ республикаси ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишига қўшилган янги муҳим ҳисса бўлди. Бу кунларда «Латвия» теплоходида АХРга келган совет йигит ва қизларининг катта бир группаси қатнашди.

Беш кун мобайнида Совет Иттифоқи вакиллари ЖМПЛА —партия ёшлари ташкилотининг МПЛА— меҳнат партияси социал-иқтисодий турмушнинг, мамлакат мудофаасини мустаҳкамлашнинг турли соҳаларидаги қарорларини бажариш соҳасидаги фаолияти билан танишдилар. Ўз навбатида улар ҳам ВЛКСМнинг ташкилий, ғоявий-тарбиявий иш тажрибасини гапириб бердилар. Оммавий митинглар, учрашувлар ва бошқа қўшма тадбирлар иккала мамлакат ёшлар ташкилотлари ўртасида мустаҳкамланиб бораётган дўстлик алоқаларининг ёрқин намойиши бўлди. Совет йигит ва қизлари анголалик тенгқурлари билан биргаликда МПЛА —меҳнат партияси ва Ангола давлатининг асосчиси Агостиньо Нето мавзолейи қурилишидаги шанбаликда қатнашдилар.

ЖМПЛА —партия ёшлари раҳбарлари билан бўлган учрашувлар чоғида иккала мамлакатнинг ёшлар ташкилотлари ўртасидаги алоқаларни янада ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди. Совет ва ангол ёшларининг вакиллари тинчлик ва социал тараққиёт учун, қуролланиш пойгасига қарши курашда ер юзи йигит ва қизларининг бирлигини мустаҳкамлаш кераклигини айтдилар. Улар ёшлар ва студентларнинг Москвада ўтказиладиган XII Жаҳон фестивали барча мамлакатлар халқларининг антиимпериалистик бирдамлигини янада мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади, деб ишонч билдирдилар.

Афғонистон янгиликлари

ҚОБУЛ. Бу ерда Афғонистон халқ демократик партияси марказий комитети ижтимоий фанлар институти очилганининг беш йиллигига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Ўтган вақт ичида институт партия аппарати ва ҳокимият органларининг турли даражада етти мингдан кўп ходимини тайёрлаб чиқарди. Институт профессор-муаллимлар состави Афғонистонда миллий демократик революция асосий қонуниятларини ўрганиш борасида катта ўқув-методика ва тадқиқот ишларини ўтказмоқда.

* * *

Афғонистонда кооперация ҳаракати кенгайиб бормоқда. Нангаҳор вилоятида бугунги кунда етти минг деҳқон кооперативларнинг аъзоларидир.

Қишлоқ хўжалиги кооперативи — Афғонистон қишлоғида янги бир ҳол бўлиб, Апрель инқилобидан кейингина вужудга кела бошлади. Қишлоқда янги муносабатлар қарор топишига ёрдам бериш учун бу ерда давлат магазинлари очилмоқда. Қишлоқ меҳнаткашлари бу магазинлардан қатъий нархларда химиявий ўғит, сара уруғлик, зараркунандаларга қарши кураш химиявий дорилари харид этмоқда. Афғонистонда шу йилнинг дастлабки уч квартали ичида Нангаҳор вилоятининг ўзидагина шундай дўконлар орқали деҳқонларга 3 минг тонна химиявий ўғит ва 6 минг тонна сифатли уруғлик сотилди.

* * *

Афғонистон демократик республикасида мамлакатнинг ҳамма вилоятларида телевизион станциялар қуриш плани муваффақиятли амалга оширилмоқда. Телевизион станцияларнинг кўпайиши, бинобарин телевидениенинг ривожланиши аҳолининг умумтаълим савияси, унинг маданияти ва эстетик талаблари юксалишига кўмак бермоқда.

Ҳозир Афғонистоннинг Ҳирот, Қандаҳор ва Жалолобод шаҳарларида телевизион станциялар қурилган ва улар ишлаб турибди. Улар пойтахт телемарказидан бошқа марказларнинг программаларини ҳам қабул қила оладиган замонавий асбоб-ускуналар билан таъминланган. Афғонистонликлар Совет Иттифоқининг ёрдамида қурилган «Лотус» ретрансляция станциясининг ёрдами билан Москва телепрограммаларини ҳам қабул қилиш имкониятига эгадир.

Ишлаб турган телемарказлардан ташқари Хостада, Фарах ва Ғазна вилоятларида телевизион станциялар қурилмоқда ва фойдаланишга топшириш учун тайёрланмоқда. АДРда телевидениени ривожлантириш планига мувофиқ Ғилмон, Кунар вилоятлари ва бошқа вилоятларда ҳам шундай станциялар барпо этилади.

* * *

Афғонистон халқ демократик партияси ва АДР ҳукумати мамлакатда саводсизликни батамом тугатишни биринчи навбатдаги вазифалар қаторига қўйдилар. Бугун бу кампания умумдавлат кўлами касб этди. Бутун мамлакатда саводсизликни тугатиш курслари очилмоқда.

Афғонистоннинг шимолидаги Фарёб вилоятининг ўзидагина 5 минг нафардан ортиқ ишчи, деҳқон, солдатлар ўқиш-ёзишни ўрганмоқда. Бу ерда анчагина хотин-қизлар ҳам ўқимоқда. Давлат барча ўқув қўлланмалари ва дарсликларини бепул бермоқда.

Саводсизликка қарши кураш умуммиллий кампанияси натижасида Апрель инқилобидан кейин ўтган йиллар мобайнида Афғонистонда миллиондан кўп киши ўқиш-ёзишни ўрганиб олди. АДР ҳукумати ишлаб чиққан программада шаҳарларда 1986 йилга бориб, қишлоқ жойларда эса 1990 йилга бориб саводсизликни батамом тугатиш кўзда тутилган.

Робот нималар қила олади?

БЕРЛИН. Луккенвальддаги электр асбобсозлик корхонасида саноат роботи ўн бир хил ишни бажаради. Робот йиғувчилар бригадаси ишини уддалаб, электр включателлар ишлаб чиқаришда қўлланилмоқда. О. Гротеволь номли нефтни қайта ишлаш комбинатида этилен ишлаб чиқарадиган ускунанинг ишини контроль қилиб туриш микропроцессор зиммасига юкланди. Бинокорлик материаллари заводида электроника кенг жорий этилмоқда. Бу мисоллар микроэлектроника ва роботсозлик ГДР халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс автоматлаштиришнинг тобора техникавий базаси бўлиб қолаётганлигидан далолат беради. Масалан, сўнгги тўрт йил ичида республикада 43 мингта «механик ёрдамчи» жорий этилди. 1980 йилга нисбатан уларнинг сони тўрт баравар кўпайди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида ва биринчи навбатда СССР билан мустаҳкам кооперация туфайли ГДР микроэлектроникаси муваффақиятга эришмоқда.

ҲАЛОСКОР СОВЕТ ЖАНГЧИЛАРИ ХОТИРАСИГА

БОНН. Гитлерчилар фашизми тор-мор этилганлигининг 40 йиллиги муносабати билан «Штукенброкк учун гуллар» демократик бирлашмаси халқларни фашизм вабосидан ҳалос этиш учун ўз жонларини фидо қилган совет кишиларининг хотирасини 8 майда ҳурмат билан эсга олиш ниятидадир. Ҳалок бўлган совет жангчилари шарафига Штукенброккда ўрнатилган ёдгорлик пойига гулчамбарлар қўйилади, Шимолий- Рейн-Вестфалия ўлкасидаги Гютерсло шаҳар залида жамоатчилик митинги ўтказилади.

Шу куни биз, деди матбуот конференциясида бирлашма вакили В. Хенер, фашизм устидан қозонилган ғалабага ҳал қилувчи ҳисса қўшган кишиларни, шунингдек нацист режимининг барча қурбонларини ҳурмат билан эъзозлаш ниятидамиз. 1945 йилнинг 8 майида бизнинг мамлакатимиз ва Ғарбий Европа халқлари нацистлар диктатурасидан озод қилинганлигини ГФР аҳолиси ёдда тутишлари керак, деб таъкидлади у.

ҚАДРИНИ ЙЎҚОТДИ

Буюк Британиядаги энг кам пул бирлиги ҳисобланган полпенс ўз қадрини йўқотди. Муомалада 704 йилдан бери бўлган — диаметри 1,7 сантиметрли танга ҳеч вақога ярамай қолди. Бир вақтлар унга 2 килограммгача ун харид қилиш мумкин эди. Аммо пулнинг қадрсизланиши тинмай ўсиб бориши туфайли, унга ҳеч нима олишнинг иложи бўлмай қолди. Ва ниҳоят уни тайёрлаш танганинг қимматидан ошиб тушмоқда. Банклар тангани қабул қилишдан бош тортишмоқда. Шу боисдан 1985 йилнинг март ойидан бошлаб, мамлакат бўйича у муомаладан умуман чиқарилади.

МАЙМУНЛАР МУСОБАҚАЛАШМОҚДА

Таиландда баланд дарахтлар ҳисобланган кокос ёнғоғини теришда маймунлардан фойдаланилмоқда. Бу ҳунарга маймунлар махсус мактабларда ўргатилади. Махсус программа асосида машғулотлар олиб борилгач, маймун ҳар куни 1400—1500 дона ёнғоқ териши мумкин. Ҳар йили бундай «меҳнатсевар» маймунлар конкурсини ўтказиш одат тусига кирган. Сўнгги конкурсда 30 секунд ичида 9 та ёнғоқни териб берган маймун ғолиб, деб топилган.

МУЗХОНАГА ҲОЖАТ ҚОЛМАЙДИ

Швед ихтирочиси Л. Стенстрёмнинг фикрича, яна бир неча йилдан сўнг озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш учун холодильниклар хизматидан воз кечиш мумкин. Гўштдан тортиб, сут, ҳатто сабзавотларгача хона ҳароратида бир неча ой давомида яхши сақланиши мумкин. Стенстрём озиқ-овқат маҳсулотларини қисқа тўлқинли қиздиргич билан стерилизация қиладиган мослама яратди. Бу усулда маҳсулотлар ўз таъмини йўқотмайди, ҳатто музлатилганидан ҳам яхши сақланади. Бундан ташқари янги усулни қўллаш учун унчалик кўп вақт талаб этилмайди, электр энергияси ҳам оз миқдорда сарф этилади.

ОБЪЕКТИВДА— ПАРИЖ

Франция пойтахти ўзининг ажойиб кўринишлари билан туристларни қизиқтириб келмоқда. Уларнинг кўнглини очиш учун бу ерда кўплаб қизиқарли учрашувлар ташкил этиляпти. Яқинда туристларга хизмат қилиш учун отаравалар ишлай бошлади. Бу янгиликни Франция пойтахтида ўтказилган отчилик бўйича халқаро кўргазма ташкилотчилари таклиф этишган. Уларнинг мақсади— отлардан фойдаланишни янада кенгайтиришни йўлга қўйишдан иборатдир.

СУРАТДА: Эйфель минораси қошида пассажирларни кутиш.

МАРШАЛ БИЛАН ЁНМА-ЁН

40

— Сизга маршалнинг топшириқларини бажаришга тўғри келган. Бу қандай топшириқлар эди?

Н. Х.: Уларнинг ҳаммасини санаб саноғига етиб бўладими? Масалан, айтайлик, Москвага бориб жароҳатланган Рокоссовскийга Жуковнинг дўстона мактубини топшириш...

Ёки, мана, яна бир топшириқ. Сталинград бўсағасидаги ғалабадан сўнг ҳаммамиз енгил тортдик. Ҳамма бизнинг кўчага ҳам байрам келаётганлигини ҳис этарди. Бундай ҳис-туйғу Жуковда ҳам бор эди. Менинг тушунишимча ана шу ҳис-туйғу таъсирида у менга «Нима учундир мен баян чалишни ўрганиб олгим келди. Менга бирорта ўқитувчи қидириб топсангчи» деди. Ярадорланганлар орасидан баян чаладиган йигитчани қидириб топдим. У баянни яхши чаларди. Лекин йигитчадан ўқитувчи чиқмади. У маршалдан ҳайиқиб турарди. Мен ҳайиқмайдиганроқ баянчи Иван Усановни топдим. У бир йил ичида, вақти-вақти билан, Георгий Константиновични баян чалишга ўргатди. Жуков «Коробейники», «Шонли денгиз, «муқаддас Байкал», «Қора тун», «Булбуллар» ашулаларини севарди.

1945 йилда Берлинга Лидия Андреевна Русланова келди. Унинг катта концертидан сўнг дастурхон атрофида учрашдик. Георгий Константинович ўзига баян келтириб беришларини илтимос қилди. Русланова қўшиқ айтди, Жуков эса баянида унга жўр бўлди. «Маршал учун чакки эмас», —деганди ўшанда Русланова.

— Урушда ҳамма нарса: ғалабалар ҳам, муваффақиятсизликлар ҳам бўлган. Урушнинг турли кунларида Жуковнинг характери қандай намоён бўлган?

Н. Х.: Ҳеч ким уни ҳеч вақт руҳи тушган ҳолда кўрмаган. У чарчаган, ташвишли қиёфада бўларди. Лекин ҳеч вақт руҳи тушмаганди. Аҳвол қанчалик кескин, хавфли бўлса, Жуков шунчалик диққат-эътиборли, куч-ғайратга тўла бўларди. Икки бор унинг жуда ҳам қувонганлигини кузатганмиз. 41-йилда у Ельня яқинидан Москвага хурсанд ҳолда келди. Ўшанда оғир вақт эди. Лекин қувониш учун асос бор эди. Немислар устидан илк бор сезиларли ғалаба қозонилганди. Жуков учун бу ғалаба, шунингдек, унинг Ельня плацдармидан туриб қарши зарба бериш масаласида ҳақ бўлганлигини ҳам англатарди. Сталин бунга эътироз билдирганди. Биз ўша пайтда шундай суҳбат бўлганлигини билмасдик, албатта. Лекин кейинчалик Ельня операциясидаги ғалаба унинг учун қанчалик принципиал муҳим аҳамиятга эга эканлиги тушунарли бўлди... 45-йил майида, Ғалаба кунида эса мен Жуковнинг дўстлари даврасида рақсга тушиб кетганлигини кўрганман. Бу ўша пайтда ҳаммамизни қуршаб олган қувонч ифодаси эди.

— Кўпинча Жуковнинг қаттиққўллиги тўғрисида эшитишга тўғри келади. Бу ҳақдаги сизнинг фикрингиз?

Н. Х.: Биринчидан, уруш даврининг ўзи нақадар оғир бўлганлигини ёдда тутиш керак. Ўшанда ҳар бир киши зиммасига улкан масъулият тушган эди. Интизом, тартибни, ижро аниқ бажарилишини қаттиққўллик билан талаб этиш зарур эди. Акс ҳолда биз ғалаба қозонмасдик.

Жуков талабчан инсон эди. Лекин у биринчи навбатда ўзи учун ҳеч қандай эркинлик бермасди. Бу унга бошқаларга ҳам ана шундай муносабатда бўлиш учун маънавий ҳуқуқ берарди. Ленинград учун даҳшатли хавф туғилган кунларда Синявин тепаликларида дивизиялардан бирининг командири менинг олдимда Жуковга доклад қиларди. Унинг доклади бўш эди. Командир вазиятни дуруст билмаслиги, ўзини йўқотиб қўйганлиги ҳис этиларди. Жуков штаб бошлиғига мурожаат қилди: «Қани, сиз доклад қилинг». У рўй берган вазият равшан баён этиб берилган докладни эшитди. Ўшанда Жуков полковникка: «Дивизияга командирлик қилиш учун сизга эрта» деди. Штаб бошлиғига эса: «Сиз эса дарҳол командирликни қабул қилиб олинг» деди. Бу қаттиққўлликми? Ҳа, Лекин бу асосли, зарур эди. Чунки ўша кунларда Ленинграднинг тақдири қил устида эди.

Жуковнинг талабчанлиги ҳарбий лавозимларни тан олмасди. 44-йил ёзида Белоруссия операциясига тайёргарлик кўриш пайтида қўшинларни тўплаш жуда сир тутилиб ўтказилаётган эди. Кундуз кунлари қўшинларнинг бирор ёққа силжиши ман этиб қўйилганди. Авиация бирлашмасининг қўмондони С. И. Руденкога қўшинлар тўпланаётган жойга немисларнинг разведкачи самолётларини яқин йўлатмаслик буйруғи берилганди. Кутилмаганда бизнинг машинамиз йўлда кетаётган қўшинларга дуч келиб қолди. Ўша куни Жуков осмонда душманнинг жуда тепалаб учаётган разведкачи самолётини кўрди. У ҳамманинг олдида ўшанда Сергей Игнатьевич Руденкога жуда қаттиқ танбеҳ берди. Чунки бу операция муваффақиятини хавф остига қўйганди. Лекин операция бошланиб, Руденко кўрсатган ташаббус жиддий муваффақиятга сабаб бўлгач, Жуков худди шу жойда, яна ҳамманинг олдида унга олтин соат тақдим этиб, самимий миннатдорчилик изҳор этди.

— Маршал кишилардаги қайси хислатларни кўпроқ ҳурмат қиларди?

Н. Х.: Мардлик, қатъият, рўй берган вазиятни баҳолашда ҳаққонийлик ва аниқликни. Бусиз бирор нарсани муваффақиятли режалаш мумкин эмас эди.

А. Н. Ростгўйликни ёқтирарди. Бир кун у тўсатдан мендан сўраб қолди: «Александр Николаевич, қизларга маршални олиб юрганлигинг тўғрисида мақтансанг керак?». Мен шундай дедим: «Ҳаммадан сир тутаман. Лекин бир қизга айтдим...» У эса елкамга қоқиб қўйиб, табассум билан деди: «Ростгўйлик кўп нарсани кечиради»...

Н. Х.: Георгий Константинович, ўзига ҳамроҳ бўлган кишиларнинг ҳаммасига бир хил муносабатда бўларди. Лекин бир кишига —Михаил Егорович Громовга сал бошқача муносабатда бўлар, баъзан уни «Миша» деб атарди. У деярли Жуковнинг тенгдоши бўлиб, ғоят хушфеъл инсон эди. Мен уни Жуковга моҳир сартарош сифатида тавсия этган эдим. Лекин Михаил Егорович ҳар қандай шароитда тез таом пишира олар, мундирни тозалар ва унга дазмол босар, тунаш учун жой тайёрлар эди.

Ғалабадан сўнг Берлинга кўплаб ҳайкалтарошлар, рассомлар, композиторлар келишди. Ҳамма албатта, Жуков билан учрашишни хоҳларди. Павел Корин маршал портретини чизишга журъат этди. Бу вақт талаб қилар, Жуковнинг эса бўш вақти йўқ эди. Портрет учун унинг юзи чизиб бўлингач, Георгий Константинович Громовни чақириб шундай деди: «Миша, мундиримни кийиб менинг ўрнимга ўтириб тур...» Миша мундирни кийиб, Корин олдида барча маршаллик нишонлари билан ўтирган.

— Суратлар тўғрисида... Бир неча йил аввал мен Жуковнинг уйида ҳамма архивни кўздан кечириб чиқдим. Ўшанда уруш бошларига доир суратлар деярли йўқлиги кўзга ташланганди...

Н. Х.: Бу тушунарлидир. Ўша оғир ойларда суратга тушишга имкон қани эди? Жуков фотомухбирларни яқинига ҳам йўлатмасди. Фақат мен бир ўзим, унда бўлса ҳам беркиниб, уни суратга туширардим. Лекин 43-йилнинг ёзида, Курск ёйидаги жанглардан сўнг Жуков менинг фотокамера билан пайдо бўлишимга эътибор бера бошлади. Бир гал суратларим қандай чиқаётганлигини сўраб қолди. Менинг камерамни кўздан кечириб, ўзининг «лейка»сини берди: «Суратга олавер, бу мустаҳкам нарса»...

— Сиз кўпдан-кўп олган суратларнинг қайси бирини муваффақиятли чиққан, деб ҳисоблайсиз? Бу суратларнинг қайси бирида Жуковнинг характери ёрқин намоён бўлган?

Н. Х.: Мана, ўзингиз қаранг. Бу 1945 йилнинг 17 апрелида суратга олинган. Берлинга ҳужум қилинаётганди. Ўшанда Зееловск тепаликлари яқинида ишкаллик чиқди. Немислар жон-жаҳди билан қаршилик кўрсатишарди. Душман мудофааси мустаҳкам эди. Худди ана шу оғир участкада Жуков қўмондонлик қилаётган қўшинлар ҳужум қилишарди. Кутилмаганда ҳужум бир жойда депсиниб қолди. Ўша соатларда Георгий Константинович нималарни бошдан кечирганлигини ким билади дейсиз. Унинг ҳис-туйғулари юзига қалқиган эди. Мен буни кўриб турардим. Урушнинг бирор кунида Жуков ўшандагидек қаттиқ ҳаяжонланмаганди. Сурат у блиндаждан чиққан пайтда олинган. Қаранг, унинг бир қўлидаги бармоқлари мушт бўлиб тугилган, иккинчисининг кафти очиқ. Ва унинг юзи... Шу дақиқаларда у солдатлар билан жангга ташланишга тайёрдек туюларди...

— Жуков бирор вақт душман ҳақида гапирармиди?

Н. Х.: Бу ҳақда биз билан жуда кам гаплашарди. Лекин биз Жуков душманни аҳмоқ деб ҳисобламасликни ўзига қоида қилиб олганлигини билардик. Мен Жуков асирларни сўроқ қилаётганида кўп марта бирга бўлганман. Уни кўп нарса қизиқтирарди...

Уни немис олий ҳарбий бошлиқлари ҳам қизиқтирарди. Менинг олдимда у разведкага Гудериан, Клюге, Манштейннинг шахсий хислатлари тўғрисида маълумотлар тўплаш учун топшириқлар берган.

Ўйлайманки, Жуковнинг шахси ҳам немис қўмондонлигини қизиқтирган. Константин Симонов капитуляцияга имзо чекиш пайтида Кейтель маршал Жуковни кўзи билан еб қўяй деганлиги ҳақида ёзган. Мен ўша залда бўлганман ва бу жуда тўғри таассурот эканлигини тасдиқлашим мумкин. Кейтель учун Жуков уни мағлуб этган истеъдодли душман эди. Фақат шугина эмас. Афтидан Кейтель бу инсон сиймосида фашизм тақдирига рахна солган халқни кўрган бўлиши керак. Лекин бу халқ ўз тақдирини ҳимоя қила олди.

Халқнинг энг ичкарисидан чиққан Георгий Константинович ҳақиқатда ҳам халқнинг ёрқин, истеъдодли вакили эди. Биз, Жуковни яқиндан билганлар учун у билан биргаликда ўтказган йилларимиз ҳаётимизнинг энг асосий, энг муҳим қисмидир. Бунинг учун биз тақдиримиздан миннатдормиз.

В. ПЕСКОВ.

(«Комсомольская правда»дан).

(Охири. Боши газетанинг ўтган сонида).

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

● ДАРД АНИҚЛАНСА — ДАВОСИ ОСОН ● СОКИНЛИКДА ҲАМ ҲИКМАТ БОР ● ЯРАШМАГАН ОДАТНИ ТАШЛАНГ ● ХАСТАЛИК БЕЛГИСИ БЎЛИШИ МУМКИН ● ОНАХОННИНГ ДИЛ ТАШАККУРИ.

Яқинда «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари яшайдиган микрорайонда «Узмедтехника» нинг 5-магазини очилди.

СУРАТДА: магазинда хизмат кўрсатиш пайти. М. Нуриддинов фотоси.

Кашандалик— ёмон иллат

ЧЕКИШ— КОНИ ЗАРАР

● Олимларнинг кузатишича, ҳар замонда чекувчилар ўпкаси, умуман чекмайдиганларга нисбатан тўрт баравар кўпроқ касалга чалинар экан.

● Чекувчининг йўталиши бел оғрига ҳам таъсир этиши аниқланган. Шунингдек, чекиш уланувчи тўқималарнинг эластиклигига салбий таъсир кўрсатади.

● Чекиш инсон ошқозонини заҳарлайди. Ошқозон касалига чалинганларнинг учдан икки қисми ҳар куни 20 тагача сигарет чекади.

● Англияда ҳар йили чекишдан 100 минг киши вафот этмоқда. Қироллик колледжи врачларининг фикрича, мамлакатдаги рак билан касалланган беморларнинг учдан бири чекувчидир. Ҳар минг ёшдан 250 таси чекиш оқибатида ҳаётдан эрта кўз юмяпти.

● Чекмайдиган киши чекувчилар хонасида бўлса, у ҳам ҳар куни 20 та сигарет чеккан кишига ўхшаб юрак қисиш ва мияга қон қуйилиш касалига дучор бўлади.

● Агар эр ёки хотиннинг бирортаси чекса, уларнинг ҳар иккаласи ҳам бирдек ўпка ракига дучор бўлади. Масалан, доимо сигаретни оғзидан қўймайдиган кишининг хотини, умуман чекмаган ҳолда ҳар куни 10 дона сигаретни ғойибона чекиб қўйганини билмай қолади.

● Китоб жавонингизга

«ШОВҚИН ВА САЛОМАТЛИК»

Шовқин — ташқи муҳитнинг аҳолига таъсир қиладиган зараридир. Шовқин таъсири оқибатида одам қулоғи оғирлашади, асаб касалликлари ва бошқа хасталиклар келиб чиқади.

Ҳозирги пайтда йирик шаҳарларда транспорт ҳаддан ташқари кўпайиб кетди, натижада катта кўчаларда транспорт шовқини тобора ортиб бормоқда. Бу катта кўча атрофида яшайдиганлар оромини бузади ва кўпгина хасталикларга сабаб бўлади. Ў. Мирзаева, М. П. Магай, Д. В. Баличева ва Т. Искандаровнинг юқорида номи зикр этилган китобчасида шовқин ҳақида асосий тушунча берилади, шаҳарлардаги шовқин манбаи баён этилади, шаҳар кўчалари шовқинининг одам организмига таъсирини ўрганиш натижалари, шовқинни камайтириш учун нималар қилиш кераклиги келтирилади.

М. ОРИФЖОНОВА.

Врач обрўси

ТАЪЗИМ

Куни-кеча редакцияга нуроний бир онахон кириб келди. Истараси иссиқ бу аёлнинг севинчи кўзларида жилоланиб турарди.

— Мен халоскор шифокоримни топдим,— деб сўз бошлади Меҳри она Раҳмонхўжаева.

Воқеа бундай бўлган эди. Уттиз йил илгари Тахтапул кўчасидаги 1-юқумли касалликлар шифохонасида сариқ хасталигига чалинган ёшгина жувоннинг аҳволи оғирлашиб беҳуш, мажолсиз бўлиб қолади. Унда ҳаётдан нишон йўқдек эди. Тонг саҳарда шифохонага ишга келган ёш врач Давлатбек Жалилов ҳамширалардан нохуш сўзни эшитиши билан тезда шошилинч чораларни кўрди. Беморга қаттиқ қиздирувчи укол дорилар билан муолажа қилинди. Физиотерапевтик тадбирлар қўлланди...

Орадан йиллар ўтиб Меҳри опа Раҳмонхўжаева тақдир тақозоси билан 33-поликлиникага бориб қолганда ёши улғайган бир киши кўзига иссиқ кўринади.

— Сиз Давлатбек эмасмисиз?

— Меҳри опа, бормисиз, саломат-омонмисиз, буни қаранг, мутлақо дард кўрмаган кишига ўхшайсиз.

Улар бир-бирлари билан эски қадрдонлардек қувониб суҳбат қуришди. Меҳри опа ўз миннатдорчилигини ўттиз йилдан кейин изҳор қилди. Давлатбек Жалилов ана шу муассасада шифокор бўлиб хизмат қилаётган экан.

А. ПЎЛАТОВ.

● Сўраган экансиз...

ОҒИЗ НЕГА ҚУРИЙДИ

Мени оғиз қуриши безовта қилади, бу нарса кўпинча кечаси зўраяди. Бу бирор хасталик белгисими? Х. АБДУРАСУЛОВ, ишчи.

Оғиз шиллиқ қаватининг қуриши турли сабаблар билан бўлиши мумкин. Одам қаттиқ ҳаяжонланганда, бирор хавф-хатарга тушганда ёхуд қўрқув натижасида ҳам оғиз қуриши мумкин, аксинча бундай ҳолларда сўлак ажралиши ортиб ҳам кетади.

Ёш улғая борган сари, айниқса климакс даврида сўлак безларининг фаолияти сусаяди. Сутка давомида ажралиб чиқадиган сўлак миқдори куннинг турли вақтларида турлича бўлади. Масалан, уйқу вақтида унинг миқдори ҳатто соғлом одамларда ҳам жуда камаяди.

Шуни унутмаслик кераки, оғиз қуриши бир қатор ички касалликлар натижасида ҳам вужудга келади. Бундай хасталиклар қаторида биринчи навбатда қандли диабет, камқонлик, гастритнинг кислота миқдори камайиб кетган турини, неврозларни кўрсатиб ўтиш мумкин.

Баъзи кишилар оғиз қуришини тиш протезларини тақишдан деб ўйлашади. Бу фикр нотўғри, чунки тиш протези тақилганда сўлак ажралиши ортиб кетади.

Одатда сўлак безларининг функцияси узоқ муддат давомида ухлатувчи, асаб пасайтирувчи дорилардан истеъмол қилиш оқибатида ҳам камайиб кетиши мумкин.

Юқоридагиларни ҳисобга олган ҳолда доимо ёхуд оғизлари тез-тез қурийдиган беморлар албатта шифокорга учрашиб, бамаслаҳат даволанишлари керак. Врач шароитга, касалликнинг кечишига қараб сўлак безлари фаолиятини оширувчи дори-дармонлар ва турли физиотерапевтик даволаш услубларини қўллаши мумкин. Хасталик, яъни оғиз қуриши сўлак безлари билан боғлиқ бўлмаган беморларни эса, шифокор текширгач, тегишли мутахассисларда даволанишни тавсия этади.

Қ. НИЗОМОВ, шифокор.

● ГАЗЕТХОН ИЛТИМОСИ

БРУЦЕЛЛЁЗ ХАСТАЛИГИ НИМА?

Ҳурматли редакция! Бруцеллёз хасталиги қандай пайдо бўлади, ундан сақланиш учун нималарга эътибор бериш керак? Шу ҳақда тўлиқроқ маълумот берсангиз.

Анвар ЭМИНОВ,
Дўмбиробод массивида истиқомат қилувчи пенсионер.

Ҳар бир касалликнинг ўзига хос тарихи бор. Бруцеллёз касаллиги эрамиздан олдин 460—377 йилларда яшаб ўтган Гиппократ замонида ҳам маълум бўлган, у ўз асарларида бу касалликни «тўлқинсимон иситма» деб атаган ва унинг белгиларини ёзиб қолдирган. Гиппократнинг айтишича, бу хил беморларда ҳароратнинг кўтарилиши, терлаш, суяк ва бўғин мушакларининг қаттиқ оғришига ўхшаш бир қатор касаллик белгиларини кузатиш мумкин. Касаллик қадим замонлардан маълум бўлишига қарамай, кўпгина олимлар ва шифокорлар бу касалликни турли хил номлар билан атаб келганлар.

1914 йилда америкалик олим Траум бола ташлаган чўчқадан касаллик чақирувчи микробларни топиб, уни «бруцелла абортус суис» (траум) деб номлаган. Шу микроблар топилгандан сўнг бир қанча олимлар бу касалликни қизиқиш билан ўргана бошлашди. Шифокор олимлардан Хефс, Ивенсларнинг узоқ олиб борган текширишлари бу микробларнинг бир-бирига жуда ҳам ўхшашлигини чуқур ўрганиш туфайли улар, умуман бруцеллалар деб номлана бошланди. Ҳозирги пайтда бруцеллаларнинг олти хил тури мавжуд бўлиб, шулардан уч хили эпидемиологик ҳисобланади.

Уй ва ёввойи ҳайвонлар, жумладан қўй ва эчкилар, сигир-буқалар, чўчқалар, ит ва мушуклар, сичқонлар, каламушлар, бўрилар, буғулар, паррандалар ва бир қатор йиртқич ҳайвонлар касалликнинг асосий сабабчиси бўлади.

Касаллик микробларининг киши организмига киргандан сўнг, то касаллик белгилари пайдо бўлгунча маълум вақт ўтади, бунга касалликнинг яширин даври деб аталади. Бруцеллёзда яширин давр 1—2 ҳафтадан 2— 3 ойгача давом этиши мумкин, ўртача 2—4 ҳафтага тенг. Бу даврда касаллик белгисиз ўтади, ҳеч қандай аломатлар рўй бермайди. Яширин даврдан сўнг касалликнинг бошланиш аломатлари рўй беради: дармонсизлик, бош оғриғи, қўл-оёқ бўғинларида билинар-билинмас симиллаш аломатлари билан ўтади. Шунингдек, касаллик белгилари оғир ёки енгил бўлиши ҳам мумкин.

Бруцеллёзнинг ярим ўткир формаси 2—3 ойгача давом этиши ва ўз вақтида даволанмаса касалликнинг кейинги формаси бўлмиш иккиламчи сурункали формасига ўтади.

Хўш, бруцеллёзнинг олдини олиш мумкинми ва бунинг учун нималарга эътибор бериш керак? Бунинг учун биринчидан аҳоли ўртасида ва ҳайвонлар орасида бруцеллёз касаллигини ўз вақтида аниқлаш, иккинчидан, улар орасида медицина ва ветеринария-санитария тадбирларини амалга ошириш зарур. Медицина ва тегишли ветеринария-санитария тадбирларини шахсий хўжаликларда, гўшт-сут комбинатларида, озиқ-овқат саноатида ва умумий овқатланиш жойларида кенг тарзда олиб бориш керак.

Медицинада қўлланиладиган дезинфекцияловчи моддалар бруцеллёзларни 5—10 минут давомида ўлдиради. Ишловчиларнинг махсус уй ва жамокор кийимлари алоҳида яшик ва шкафларда сақланиши лозим. Иш тугагач, кийимларни 3 процентли лизол ёки кресолин эритмасидан тайёрланган идишларга солиб икки соат давомида зарарсизлантирилади.

Сут ва гўшт маҳсулотлари махсус медицина-ветеринария назоратидан ўтгандан кейингина истеъмол қилиниши мумкин. Гўшт ва сут маҳсулотларини фақат пишириб истеъмол қилиш керак.

Бруцеллёзга қарши эмлаш яхши натижалар беради. Тажрибалар шуни кўрсатдики, эмланган кишиларга, аксари бруцеллёз касаллиги юқмайди ва юққан тақдирда ҳам хасталик жуда енгил формада ўтади.

Кейинги пайтларда бруцеллёз касаллиги ҳайвонлар ва улар маҳсулоти билан алоқадор бўлган кишилардан ташқари аҳоли, айниқса болалар орасида ҳам тарқалиш ҳоллари бўлиб турибди. Болаларга касаллик сут маҳсулотлари орқали ва касал ҳайвонлар билан бевосита алоқада бўлиши орқали осон юқиши кузатилмоқда. Шунинг учун сутларни қайнатилган, гўштларни пиширилган ҳолда истеъмол қилиш, уй ҳайвонларини тез-тез ветеринария кўригидан ўтказиб туриш, жун ва тери билан ишлаш даврида тегишли шахсий ва умумий гигиена қоидаларига риоя қилиш айни муддао бўлади. Демак, бруцеллёз юқумли касаллик бўлганлиги сабабли унинг олдини олиш ҳар биримизнинг зарур бурчимиздир. Бруцеллёз бедаво бўлмай, ўз вақтида аниқланилса, бутунлай соғайиб кетиши мумкин.

К. ЖАЛИЛОВ,
медицина фанлари доктори.

А. НЕЪМАТОВ,
медицина фанлари кандидати.

СИБИРЬ ҲАҚИДА СЎЗ

Иркутсклик адабиётшунос Марк Сергеевнинг номи совет китобхонларига яхши таниш. Унинг мамлакатимиз ва чет эллардаги нашриётларда 50 дан ортиқ китоблари 6 миллион нусхада чоп этилган. Кейинги йилларда ёзувчи Пушкин ва декабристлар ҳақидаги китоб учун материал тўпламоқда. Бу темага бағишланган бир қатор асарлари аллақачон китобхонлар қалбидан чуқур ўрин олган. Шунингдек, М. Сергеев сценарийси асосида Сибирь ҳақида фильм ҳам яратилган. Шу билан бирга у кўплаб қўшиқлар, пьесалар ёзган.

Таниқли ёзувчи жамоат ишларида ҳам актив қатнашмоқда. У Иркутск Ёзувчилар союзи партия ташкилоти секретари, СССР Ёзувчилар союзи болалар адабиёти советининг аъзоси сифатида тез-тез китобхонлар билан учрашиб туради.

СУРАТЛАРДА: М. Сергеев (чапдан учинчи) китобсеварлар билан «Букинист» магазинида; ёзувчи тез-тез Иркутскдаги декабристлар музейида бўлиб туради. Бу ерда ҳар ойда бир марта ўтказиладиган адабий кечаларда қатнашиб келаётир.

ТАСС фотохроникаси.

ЎША ЖАНГ УНУТИЛГАНИ ЙЎҚ

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг музейига янги бир экспонат қўшилди. Диорама шу ўқув юртининг фронтга кетган студенти капитан Виктор Малясов қатнашган жангни тасвирлайди. Шу жангдаги жасорати учун В. Малясовга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганди.

В. Малясов ирригатор инженер бўлишга тайёрланар, унумсиз ерларни экинзорларга айлантиришни орзу қиларди, лекин уруш бошланиб, у Ватан ҳимоячиларининг сафларига бориб қўшилди. Тошкентлик ёш рассомлар И. Матвеев ва В. Ткаченко Днепрни кечиб ўтишда гражданин ва жангчи гвардиячи капитан Малясовнинг энг яхши хислатлари намоён бўлган жанговар эпизодни тасвирлашга қарор қилдилар. Авторлар жанг манзарасини тиклаш учун Улуғ Ватан уруши тўғрисидаги адабиётларни ўқидилар, фотоматериалларни кўздан кечирдилар, уруш ветеранлари билан учрашдилар. Днепрни кечиб ўтиш қатнашчиси, институт муаллими В. П. Судаков диорамани яратишда бош консультант бўлди.

(ЎзТАГ).

Фан ва техника изланишлари, кашфиётлари

ҚУЁШ ХОЛОДИЛЬНИГИ

Ёзда эрталабки қуёш нури паррандачилик фабрикасини... салқин қилади. Қўшимча энергия сарфламай, сунъий микроиқлим вужудга келтирувчи гелиоабсорбцион система ана шундай ғаройиб ўзгаришни вужудга келтира олади. Синовларнинг кўрсатишича, Украина ССР Фанлар академияси техник теплофизика институтида ишлаб чиқилган қурилмани қўллаш парранда маҳсулдорлигини анча оширади.

Система автоматлаштирилган бўлиб, офтоб қанча қизиган бўлса, ундан шунча кўпроқ совуқлик олиши мумкин, деган принципга биноан ишлайди. Қурилма қишда ҳам бекор турмайди. У холодильникдан печга айланади. Шу печни ҳам қуёш энергияси ишга солади. Институтда кузги илиқ кунларда қуёш энергиясини қишга ғамлаб қўя билдилар.

Совитиш системаларида анъанавий бўлмаган энергия манбаларидан фойдаланиш— илм-фаннинг энг янги тармоғидир. Шунга қарамай, у практикага хизмат қилмоқда. Институтнинг тажриба-ишлаб чиқариш заводида турли иқлимий зоналар ва ишлатиш шароитлари учун бир қанча гелиоқурилмалар ясалди. Улар Ашхободда уй-жойларни совутмоқда, дон ва сабзавот омборларида, чорвачилик фермаларида энг мақбул ҳароратни сақлаб қола билади. Бу қурилма узоқ Кубада ҳам яхши ишлади. У ерда украиналик олимлар ёрдамида илмий гелиомарказ барпо этилмоқда.

Т. ЛАРИНА,
ТАСС мухбири.

Киев.

Георгий ХРИСТОВ
(Болгария).

ХАЙФСАН

ҲАЖВИЯ

— Петров! Нега сени чақиртирганимни балки ўзинг яхши тушуниб тургандирсан?

— Ишга кетма-кет кеч келаётганим учун бўлса керак-да, — жавоб қилди у.

— Э, қўйсанг-чи, худди ишга фақат битта сен кеч қолаётгандек гапирасан-а! Хуллас, билмайсан-а, нега сени чақиртирганимни?

— Тўғрисини айтсам, билолмаяпман. Балки, Йончева ҳақидадир. Ахир у ўзи таклиф қилди-да, мен эса йўқ деёлмадим.

— Мен ходимларимнинг шахсий ҳаётига аралашмайман.

— Балки кечаги ҳисоботда йўл қўйган хато учундир?

— Петров! Сен қандайдир бўлмағур гаплар билан мени чалғитяпсан!

— Ахир, ўртоқ бошлиқ, сиз нимага шаъма қилаётганингизни билолмаяпман!

— А-ҳа, билолмаяпсанми? Унда эслатиб қўяй, сен менга нима ваъда қилгандинг?

— Ваъда қилгандим? Мен-а?

— Петров! Сен менинг асабимни қўзғатяпсан! Ахир, сен мени ким билан таништириб қўймоқчи эдинг.

— Ҳа-а, малласоч аёл биланми?

— Э, қўйсанг-чи, ҳозир бундай шахсий гапларни четга қўйиб турайлик. Сен мени қайнотанг, бош бошқарманинг бошлиғи билан таништириб қўймоқчи эдинг-ку!

— Э, эсим қурсин! Қайнотам биланми? Ўртоқ бошлиқ, ахир у яқинда пенсияга чиқиб кетди-ку!

— Ҳа-а... Пенсияга чиқди, дегин. Гап бундай, Петров! Мен сени шунинг учун чақиртирдимки, ишга кеч қолаётганинг, ҳисоботда йўл қўйган хатоларинг, Йончева билан ораларингдаги гап-сўзлар,— ҳаммаси учун сенга хайфсан эълон қиламан. Ҳа, хайфсан!

З. НЎЪМОНОВА таржимаси

„ТО" спорт ҳафтаси

ТОШКЕНТ—ОЛМАОТА ШАХМАТ МАТЧИ

● Сиртқи «Дўстлик» шахмат матчида 1:0 ҳисобида «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газетхонлари олдинда боришмоқда.

● Оқшомхонлар оқ доналарни сураётган иккинчи тахтада вазият кескинлашди.

● Олмаоталиклар қандай юриш танлашлари мумкин! Буни Сиз ҳам ўйлаб кўрингчи!

Ўтган чоршанба куни, яъни 30 январь куни газетамизда «Тошкент оқшоми», «Вечерний Ташкент» ва «Вечерняя Алма-Ата» газетхонлари ўртасидаги сиртқи шахмат матчининг иккинчи тахтасида олмаоталикларнинг жавоб юриши эълон қилинган эди. Улар b6 катагида турган қора от билан d5 катагида турган оқ отни уришганди. Шундан кейин оқ доналарда ўйнаётган тошкентлик шахмат мухлислари навбатдаги 26-юришни эълон қилишлари лозим эди.

Ўйлаш учун ажратилган бир ҳафта муддат ўтди. Навбатдаги юриш ҳақида фикр ва мулоҳазалар битилган кўплаб хатлар олдик. Газетхонларнинг кўпчилиги d3 катагида турган руҳ билан d5 катагида турган қора отни уриш керак деган фикрни билдиришди. Жумладан, М. Содиқов, Е. Романенко, В. Девятов, Ш. Саттовов, В. Заворотний, Б. Долимов, М. Бобоев, М. Миробидов, Р. Сиддиқов, К. Кирясов, Б. Офицеров, В. Борсуков, Ж. Шокиров ва бошқалар шундай фикр билдиришган. Бу юриш «Камалак» шахмат клуби томонидан тўғри деб тасдиқланди ва олмаоталик шахмат мухлисларига маълум қилинди.

Бирон сабабга кўра баҳсда иштирок этолмай қолган мухлислар учун иккинчи тахтада қилинган юришларни эслатиб ўтамиз. 1. d4d5 2. c4 dc 3. Kf3 Kf6 4. e3 Cg4 5. Cc4 e6 6. h3 Ch5 7. Kc3 a6 8. g4. Cg6 9. Ke5 Kd7 10. Ke5:g6 n7:g6 11. Фf3 Kc6 12. a3 Kb6 13. Ca2 Фd7 14. Cd2 0-0-0 15. 0-0-0 Ka5 16. Kpbl Kc4 17. Ccl Kpb8 18. e4 Фc6 19. Лd3f6 20. h4 Ce7 21. h5g5 22. Лd1 Лd7 23. Фe2 a5 24. d5 ed 25. Kc3:d5 Kb6:d5. 26. Лd3:d5.

Шундай қилиб, бу партияда юриш навбати олмаоталикларга келди. Ҳурматли газетхонлар, сизлар эса сиртқи шахмат матчи қандай бораётганлиги ҳақида фикр ва мулоҳазаларингизни ёзиб юборинг.

Бизнинг адресимиз: 700047, Тошкент шаҳри, ГСП, Ленинград кўчаси, 32, «Тошкент оқшоми» («Дўстлик матчи»)га. Ўз фикр ва мулоҳазаларингизни 33-08-74, 32-55-32 телефонлари орқали ҳам хабар қилишингиз мумкин.

● Хоккей

«БИНОКОР» ЎТИШ ТУРНИРИГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Шайбали хоккей бўйича мамлакат биринчилигининг иккинчи лига Шарқий зонасида баҳс юритаётган тошкентлик хоккейчилар мавсум бошланиши олдидан ўз олдиларига қўйган вазифанинг биринчи босқичини бажариб бўлишди. Улар 60 очко билан ҳозир жадвалда карвонбошилик қилишмоқда. Новосибирскнинг армия спорт клуби, Ангарск шаҳрининг «Ермак» ва Барнаул шаҳрининг «Мотор» командалари ҳам ўтиш турнирида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритишга ҳаракат қилишмоқда.

Бинокорчилар Красноярск шаҳрининг «Сокол» командаси билан бўлган дастлабки икки учрашувда 4:3, 6:4 ҳисобида зафар қучишган эди. Учинчи учрашувда эса 1:3 ҳисобида меҳмонларга имконниятни бой беришди. Бунинг сабаби бор, албатта. Спортда ҳамиша пешқадам коллективга қарши ҳар бир команда яхши ўйин кўрсатишга ҳаракат қилади. Шу нуқтаи назардан олганда мағлубиятни кутилмаган ҳодиса деб, баҳолаб бўлмайди.

Тошкентлик хоккейчилар ҳозир ўтиш турнирига тайёргарлик кўришмоқда. Звенолар ўртасидаги ҳамкорлик, ҳужумчиларнинг тактик тайёргарлиги машқларда синовдан ўтказилмоқда. Шунинг учун ҳам ҳужумкор ўйин кўрсатиш ҳамшаҳарларимиз учун анъана бўлиб қолди. Улар шу кунга қадар рақибларининг дарвозасини 201 марта нишонга олдилар. Мерганлар баҳсида ҳужумчилардан Игорь Грачев ва Олег Полушинлар олдинда боришмоқда. Игорь дарвозани 34 марта, Олег эса 31 марта нишонга олди.

Марказий зонадан Челябинскнинг «Металлург», Қарағанданинг «Автомобилист», Ғарбий зонадан Москва ҳарбий округи армия спорт клуби, Рязань шаҳрининг «Станкостроитель» командалари ўтиш турнирида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлиш арафасида туришибди. Ўтиш турнири 1 апрелдан 5 майга қадар икки даврада ўтади.

БУГУН

бинокорчилар ўз майдонларида Томск шаҳрининг «Кедр» командаси билан биринчи учрашувни ўтказишади. Такрорий учрашувлар 8 ва 9 февралда бўлади.

Физкультура коллективларида

ИШТИЁҚ БИЛАН

Агар Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг футбол майдонига йўлингиз тушса, гавжум мусобақаларнинг устидан чиқасиз. Бу ерда қишда ҳам, ёзда ҳам студентлар иштиёқ билан футбол ўйнашади. Улар жисмоний тарбия кафедрасидаги футбол секциясининг аъзоларидир. Махсус тузилган график асосида курслар, факультетлар орасида беллашувлар ўтказилади. Дастлабки босқич мусобақаларида ғолиб чиққан командалар факультет шарафини ҳимоя қилишади. Факультетлараро мусобақаларда ғолиб чиққанлар эса республика ва мамлакат миқёсидаги мусобақаларда институт шарафини ҳимоя қиладилар.

Ҳозир институтда ташкил этилган 20 тўгаракда 500 дан зиёд йигит ва қиз ўз маҳоратини оширмоқда. Машғулотларнинг мунтазам ўтказилиши студентларга ўзлари севган спорт турлари бўйича шуҳрат топишларига имкон беряпти. Бунинг учун қуйидаги мисолларни келтириш кифоя. Ҳозир институт физкультура коллективида 22 СССР спорт мастери, 272 спорт мастерлигига кандидат ва биринчи разрядли спортчи бор.

Билим даргоҳининг физкультура коллективи республика «Локомотив» кўнгилли спорт жамиятига муносиб аъзолар етказиб беришда ҳам салмоқли иш қиляпти. 99 бўлажак темир йўл инженери жамият терма командасининг аъзосидир. Институт студенти Вадим Подмарев СССР Кубоги учун ўтказилган енгил атлетика кўп курашида ажойиб маҳорат кўрсатиб, чемпион номини қўлга киритган.

12 факультетда футбол командаси мавжуд. Улар ўртасида ёзда ва қишда «чарм тўп» соврини учун мусобақалар ўтказиб турилади.

Қисқа қилиб айтганда институтнинг стадиони, зал, югуриш йўлкалари, майдончалар ҳамиша студентлар билан гавжум. Спортда эришилаётган муваффақиятлар фанларни ўзлаштиришга тўсқинлик қилаётгани йўқ. Аксинча соғ танда соғлом ақл деганларидек, билимларни пухта бўлишига ёрдамлашмоқда. Шу боисдан ҳам студентлар физкультура ва спортга ихлос қўйишган.

М. АКРОМОВА.

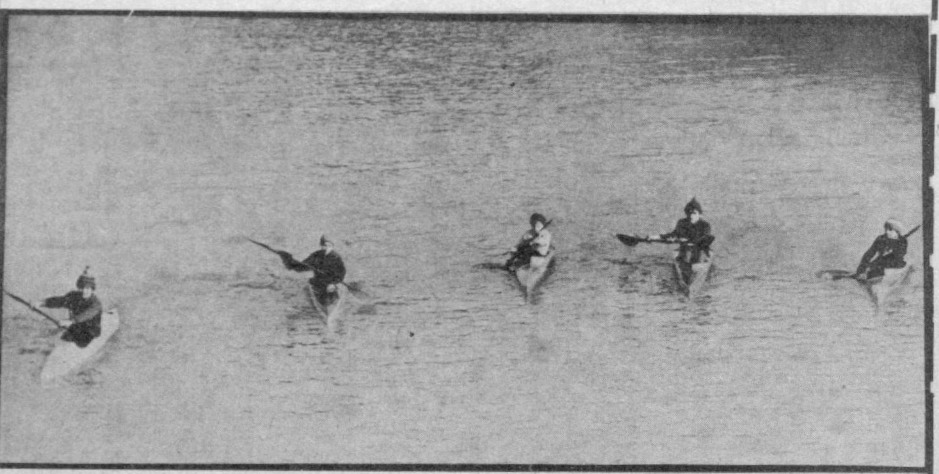

ИШЧИЛАРНИНГ СЕВИМЛИ МАСКАНИ

«Старт» спорт клуби шаҳримиздаги энг машҳур клублардан биридир. Бу ерда ишчи ва хизматчиларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказишга ёрдам берадиган тадбирлар жуда кўп ўтказилади. Шу боисдан ҳам коллективнинг меҳнатдаги муваффақиятлари билан спорт соҳасидаги ютуқлари ҳам салмоқли бўлиб боряпти.

Клубда спортнинг деярли барча тури бўйича секциялар ташкил этилган. Машғулотларда ишчи ва хизматчиларгина эмас, балки уларнинг фарзандлари ҳам иштирок этиб саломатликларини мустаҳкамлашяпти. Айни пайтда машғулотлар маҳоратли спортчилар тайёрлашга ҳам ёрдам бермоқда.

Теннис ва сузиш иштиёқмандлари корхонада жуда кўп. Шу боисдан ҳам уларга кенг шароит яратиб берилган. Чунки теннис кишилардан ўта катта куч талаб этмайди. Машғулотларнинг эса саломатликни мустаҳкамлашга, кишиларнинг меҳнат қобилиятини оширишга катта фойдаси бор.

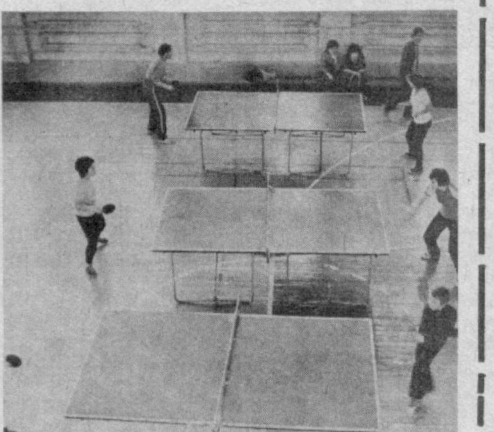

СУРАТЛАРДА: теннис ва сузиш секцияларидаги навбатдаги машғулотлар пайти.

Т. Каримов фотолари.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТОШКЕНТ ШАҲРИ АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

11 ФЕВРАЛДА

«ТАШПОЧТАМТ»ДА

(1-Май кўчаси, 7-уй)

ШАҲАР ПОЧТА АЛОҚАСИ ХОДИМЛАРИ БИЛАН «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» — «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» ГАЗЕТА РЕДАКЦИЯЛАРИНИНГ ВАКИЛЛАРИ ТОМОНИДАН ЖАМОАТЧИЛИК АСОСИДА ГРАЖДАНЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ

ТАШКИЛ ЭТИЛАДИ

Ҳар душанба куни соат 8 дан 14.00 гача бўладиган қабулда шаҳар почта алоқасига алоқадор масалалар кўриб чиқилади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПОЧТА АЛОҚАСИНИНГ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТЕХНИКА БОШҚАРМАСИ.

ОБ-ҲАВОГА МУНОСИБ ЛИБОС

АГАРДА СИЗ ТРИКОТАЖ КИЙИМЛАРИ БИЛАН ЯХШИ КИЙИНГАН БЎЛСАНГИЗ, САЛҚИН ВА СОВУҚ ҲАВОЛИ КУНЛАР ПИСАНД ЭМАС.

Трикотаж либослари турмушимизга аллақачон сингиб кетган бўлиб янада оммалашиб бораяпти.

Майин, енгил, чиройли трикотаж буюмлари кишининг қоматига ярашиб туради, қулайлик ва бежиримлик ҳосил қилади.

Агарда сиз гардеробингиздаги бисотингизни янги трикотаж либослари билан янада бойитиш ниятида бўлсангиз

«ТОШКЕНТ» САВДО ФИРМАСИНИНГ МАГАЗИНЛАРИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГИЗ!

Сиз бу магазинлардан қуйидаги молларни сотиб олишингиз мумкин:

Хотин-қизлар костюмлари (юбка ва жакет, юбка ва жалет)— қирмизи, зангори, жигарранг, яшил тусли. Бу либослар люрекс билан безакланган;

Хотин-қизлар учун аталган това жунли жакетлар;

Қора ва яшил тусдаги спорт костюмлари ва спорт шимлари.

«Тошкент» савдо фирмаси (телефон 24-23-96).

ЖАРИМА УНДИРИЛАДИ

ШАҲАР ТРАНСПОРТИНИНГ БАРЧА ТУРЛАРИДА ЮРАДИГАН БИЛЕТСИЗ ЙЎЛОВЧИЛАРДАН ЖАРИМА УНДИРИЛАДИ.

1985 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН БОШЛАБ

ШАҲАР ПАССАЖИР ТРАНСПОРТИДАН ФОЙДАЛАНИШ ҚОИДАЛАРИНИ БУЗГАНЛИГИ УЧУН МАЪМУРИЙ ЖАВОБГАРЛИК ТЎҒРИСИДАГИ ҚАРОР КУЧГА КИРДИ.

БИЛЕТСИЗ ТРАНСПОРТДА ЮРГАНЛИГИ УЧУН 3 СЎМ;

БАГАЖНИ БИЛЕТСИЗ ОЛИБ ЮРГАНЛИГИ УЧУН 1 СЎМ ШТРАФ СОЛИНАДИ.

ЖАРИМА ТЎЛАШ ЙЎЛ ҲАҚИНИ ЯНА ТЎЛАШДАН ХАЛОС ЭТМАЙДИ.

Йўловчи жарима тўлашдан бош тортганида иш жойи ёки милиция органларига юбориш учун протокол расмийлаштирилади.

Билетсиз пассажир бўлиб қолмаслик учун абонемент билетларини ўз вақтида сотиб олингиз!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИ.

ҚУЛАЙ ВА ИССИҚ ПОЙАФЗАЛ

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«УЗОБУВЬТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИ

ҚУЙИДАГИ ПОЙАФЗАЛЛАРНИ

ДИҚҚАТИНГИЗГА ҲАВОЛА ҚИЛАДИ.

Таглиги полиуретанли эркаклар оёқ кийими. Размери 38-47;

Аввалги моделларга нисбатан пошнасининг баландлиги билан ажралиб турадиган бошлиғи хромли чармдан бичилган, ичи мўйнали калта қўнжли этиклар;

Ёмғирли об-ҳавода ва бироз совуқ бўлган кунларда кийиш учун мўлжалланган «молния» занжирли, бошлиғи сунъий материалдан бичилган калта қўнжли этиклар;

Ҳар куни ёмғирли ва очиқ ҳаволи кунларда, шунингдек дам олиш пайафзали сифатида кийиш учун мўлжалланган, бошлиғи хромдан бичилган ботинкалар.

Бу пойафзаллар алоҳида парвариш қилишни тақозо этмайди.

Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикаси бу оёқ кийимларни ишлаб чиқармоқда.

ШАҲАР ВА ОБЛАСТНИНГ МАГАЗИНЛАРИДАН КАЛТА ҚЎНЖЛИ ЭТИКЛАР ВА БОТИНКАЛАРНИ СОТИБ ОЛИШ МУМКИН.

«Узобувьторг»нинг Тошкент областлараро базаси (телефон 96-32-71)

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-24).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/II да **Рустам ҳақида достон.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/II да **Келинлар қўзғолони,** 6/II да **Юлдузли тунлар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/II да **Заҳар ичган даъвогар** (билетлар сотилган).

РЕСПУБЛИКА ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИДА — 6/II да **Сеҳрли тўрқовоқ** (13.00, 15.00).

КИНО

6, 7 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СЕВГИ ҲАҚИДА АФСОНА» — **Санъат саройи** (катта зал, 10.45, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45; кичик зал, 11.45, 14.30, 17.00, 19.30; телефон 44-21-34), **Чайка** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00; телефон 77-35-43), **Қозоғистон** (11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 20.00, 21.00; телефон 35-15-42), **Нукус** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45; телефон 46-47-74) **Дружба** (катта зал, 11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00, кичик зал, 12.00, 14.30, 17.00, 19.30, 22.00; телефон 66-15-75), **Восток** (тоқ соатларда, телефон 91-13-74). **ВЛКСМ 30 йиллиги** (11.00, 14.00, 17.00, 20.00; телефон 33-44-52), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00; телефон 53-63-87), **С. Раҳимов номли** (10.30, 13.00, 15.30, 18.00, 20.30; телефон 48-46-71) **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (11.00, 13.30, 16.00 18.30, 21.00; телефон 78-85-20), **Москва** (11.00, 13.30, 16.00 18.30, 20.45; телефон 33-05-01).

«ИККИ ЁҚЛАМА ҚУВИШ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»

транспорт ишлаб чиқариш бирлашмасининг

6-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИГА

КРАЗ, МАЗ, КАМАЗ автомобилларининг ҳайдовчилари;

йўл варақаларини чиқариш ва таксировкалаш учун диспетчерлар, нефт маҳсулотларнинг қабул қилувчи-топширувчи

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона—аҳолини ишга жойлаштириш марказий пункти.

ТВ

ЧОРШАНБА

6 ФЕВРАЛЬ

● МТ I

18.40 В. Прокушева ижросида рус қўшиқлари.
19.10 «Сайловлар олдидан».
19.25 «Дунё воқеалари».
19.40 «Дунё ва ёшлар».
20.15 Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. Жуфт бўлиб учиш. Ихтиёрий программа. Швециядан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.15 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Солдат мемуарлари». 1-фильм. «Танкларни қирувчи». Телефильм.
23.20 «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.50 СССР халқ артисти Е. Гоголева А. С. Пушкин, М. Ю. Лермонтов, М. Горький асарларидан ўқийди.
19.25 «Музикали киоск».
19.55 «Социалистик экономикани бошқариш».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Поэзия». В. Коротич.
21.30 «Время».
22.15 «Кичик трагедиялар». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
23.25 Тоғ чанғи спорти бўйича жаҳон чемпионати. Италиядан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Қўғирчоқ фильм.
18.30 «Инсон боликдан бошланади».
19.00 А. П. Чехов туғилган куннинг 125 йиллигига. «А. П. Чехов ва ўзбек адабиёти».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Илмий коммунизм назариясига буюк ҳисса».
20.20 «Ойи, ойижон, нега ловиллаб ёняпман?» Ҳужжатли фильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Музика истиқболи эгалари».
21.30 Москва. «Время».
22.15 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
22.30 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Соколово». Бадиий фильм. 2-серия.
23.35 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.20 «Тўққизинчи пўртана». Телефильм.
18.50 «Ишлар ва беш йиллик кишилари» (рус.).
19.20 Ўқув программаси.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Палиастоми кўли». Телефильм.
20.30 «Ёшлик» студиясининг почтаси.
21.30 МТ II.

ПАЙШАНБА

7 ФЕВРАЛЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.55 «Саёҳатчилар клуби».
10.55 СССР Давлат академик симфоник оркестрининг солистлар ансамбли чалади.
11.20 «Кичик трагедиялар». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
12.30 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.20 Телефильмлар: «Сўзимизнинг акс-садоси», «Қўриқ кишиларнинг тақдирига айланиши мумкин».
16.15 Москва область. Видное шаҳри халқ чолғу оркестрининг чиқиши.
16.35 «Инсон — замин соҳиби».
17.35 «Шахмат мактаби». Оқ руҳ.
18.05 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.45 «Миллионлар ленинча университети.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Мультфильм.
19.40 «Виборг томони». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.15 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Бу йўлларни биз асло унутмаймиз». Поэзия. С. Наровчатов.
22.35 «Алибек Днишев». Фильм-концерт премьераси.
23.20 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 —9.35 «Қўм-кўк даладаги қирмизи гуллар». Телефильм.
12.05 —12.40 «Рус тили».
13.30 Т. Табидзе поэзияси.
14.45 «Истеъфодаги полковник». Бадиий фильм, субтитр билан.
16.10 Янгиликлар.
18.30 Янгиликлар.
18.45 «Қишлоқ янгиликлари».
19.45 «Қишмисан, қиш». Музикали кўрсатув.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.50 И. Брамснинг фортепьяно асарлари.
21.30 «Время».
22.15 «Кичик трагедиялар». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
23.30 Баскетбол бўйича СССР чемпионати. Эркаклар. МАСК — «Спартак».

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 Болалар учун фильм. «Оператор Кипс кимсасиз оролда».
10.40 «Отни ким эгарлади». Бадиий фильм.
11.55 Болалар учун. «Бойчечак». (такрорий).
12.30 Янгиликлар.
18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильмлар.
18.40 «Сўз кетидан сўз келар». Рус тилида сўзлашишга ўргатиш (такрорий).
19.00 «Турмуш ва маданият».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Инсон ва қонун» программаси почтасидан.
20.15 «Бекажон». Ҳужжатли фильм премьераси («Ўзбектелефильм»).
20.30 «Ахборот».
20.50 Шерқўзиевлар оилавий ансамбли ижро этади.
21.30 Москва. «Время».
22.15 «Саноат паррандачилигининг тажриба ва муаммолари».
22.35 Телевидение экранида биринчи марта. «Алмашув». Бадиий фильм (рус.).

● ЎзТВ II

9.00 — 16.15 МТ II.
18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Эстафета давом этади».
18.50 «Ўзбекистон». Телевизион киножурнал.
19.05 «Инсон ва ер». Кинопрограмма.
19.40 Реклама.
19.50 Тошкент янгиликлари.
20.10 «Ватан билан ҳамнафас». Ҳужжатли фильм.
20.50 «Совет Иттифоқи шаҳарлари». Кинопрограмма».
21.30 МТ II.

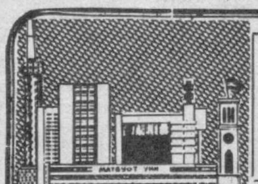

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)

—орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.

(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02: бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29- 70; эълонлар бўлими— 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—12066. А-2042. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.